There are two kinds of people in the world: those who always divide the people of the world into two kinds, and those who don't

—Anon.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 35—Vol. LV. Friday, 6th September, 1957

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

BRITISH LABOUR PARTY WANTS SELF-GOVT. FOR ALL COLONIES

A PLEDGE that every British colony, however small, should have the right of self determination will be discussed at the Labour Party's annual conference at the end of next month.

The Labour Executive Committee has already issued its colonial policy statement, outlining proposals for territories which are either too small or possess insufficient wealth or manpower to become full sovereign nations of the Commonwealth.

The statement expresses the hope that "full and timely recognition of the right of self-determination will encourage the peoples of the colonies to achieve their full democratic rights within the Commonwealth."

It also extends to them the right of secession.

For The Small Ones

Federation or integration is suggested as the solution for colonies too small to maintain sovereign parliaments, as in the case of the Federation of the West Indies.

Looking some way ahead, the Labour Party executive believes that a Federation of West African States could develop which would include Sierra Leone and Gambia.

As an alternative, the people of a territory too small for independence could attain representation in a sovereign parliament by integration into an existing nation-state.

Integration could be either with the United Kingdom, as in the case of Malta, with some other Commonwealth country, or with a nation outside the Commonwealth.

"An Obligation"

"Since the United Kingdom has an obligation towards all peoples in the colonies to ensure that so far as possible, they have a democratic right to representation in a sovereign parliament, we should be prepared in suitable cases (as in Malta) to consider representation at Westminster," said the Executive.

In the case of very small isolated dependencies which remain after possibilities of federation or integration have been exhausted, the Labour Party believes that these should be recognised by the British Government as Dominions, giving them autonomy in both internal and external affairs.

Too Small For That

The executive emphasises that the grant of Dominion status to small territories cannot, of course, make them into nations capable of looking after their own foreign policy and defence: by definition, they are too small for that.

They alone, however, would decide how and with whom arrangements should be made for the conduct of their external affairs.—"R.D.M.

"WE SHALL DEFEND OUR COUNTRY"

—KUSHAK BAKULA

Srinagar, August 23.

KUSHAK BAKULA, the Head Lama of Ladakh and Minister of State in the Kashmir Government has declared that the people of Ladakh will not spare any sacrifice to defend India's territorial integrity. He was addressing a public meeting in Ladakh to celebrate the centenary of India's first war of Independence.

A resolution passed at the meeting demanded that Pakistan should vacate the areas of Kashmir which she had occupied by aggression, violating all international laws. It also expressed sympathy with the people of the Pakistan-occupied areas of Kashmir who were being inhumanly treated.

NEHRU GREETS MALAYAN FREEDOM

New Delhi, August 31.

PRIME MINISTER NEHRU in a message of greetings to Tengku Abdul Rahman, Prime Minister of the Federation of Malaya, which became independent today, said:

"On behalf of my colleagues in the Government and on my own behalf, I have great pleasure in offering to Your Excellency and through you to the Government and people of the Federation of Malaya our most cordial congratulations and good wishes on the attainment of independence.

"We look forward to increaisng friendship and to close co-operation in the cause of freedom and the promotion of world peace."

(Continued on page 385)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

OPINION

FRIDAY, 6TH, SEPTEMBER, 1957

Mr. Strijdom And Malaya

THERE is something farcical in the way Mr. Strijdom is winning for himself the reputation of being keen to be recognised as among the first Prime Ministers to go into print congratulating non-White peoples who achieve independence.

When Ghana became free towards the first quarter of this year, the Union Premier hastened to tell the Ghanians that they had done a very fine job and that South Africa wished them the best of luck. A few days ago Malaya attained independence and elsewhere in this issue we publish the message Mr. Strijdom sent to the peoples of the new State, assuring them that South Africa wished them the best of things.

Cynic

The cynic might say that these messages of goodwill are nothing more than an expression of the hypocrisy which makes apartheid speak of the African becoming master in the Reserves—when sovereignty alone makes a master. The Nationalists have no real intention of seeing the African a sovereign master. When they say he shall be master in his area; they know very well that they are not saying what is in their hearts. The cynic might say the good wishes to the non-White States do not come from the bottom of Nationalist hearts too.

For our part we like to believe that the Nationalist Government is quite sincere in wishing the non-White Powers the best of success. But even we, find certain things very puzzling in the Union Premier's attitude. If the new States were White, we would not be puzzled. People who attach the greatest importance to the colour of a person naturally wish their race all possible success. But Ghana is African, while Malaya is Asian. There are Africans in the Union and Asians. The point which is not clear in our mind is: When does an African or an Asian qualify for the Union Prime Minister's good wishes?

Astigmatic Logic

Within the Union the African and the Asian must be drawers of water to the apartheid overlord. Outside of the Union, they are nice fellows to be wished success in ruling themselves. The danger in this astigmatic logic is that the time might not be very far when the peoples of Africa and Asia who will win their independence will tell Mr. Strijdom they do not need his good wishes. The farce is being carried to quite absurd extremes.

There is a second danger. The Premier makes himself ridiculous in the eyes of the world when he congra-

(Continued on next page)

Comment On Men And Events

Interracial Conference Again

By JORDAN K. NGUBANE

SOME of the things now being done in the preparations for the November interracial conference in Johannesburg might later create insurmountable difficulties if not straightened out at this stage.

Take the composition of the list of sponsors. One finds it difficult to understand the principles adopted in choosing the names to appear on the list. On the one hand there certainly are the recognised African leaders in the top rung—the Matthewses, the Luthulis, the Xumas, the Mahabanes, etc. While all these men are certainly the accredited spokesmen of a very large bulk of the African people, one can say, with all possible respect for them, that in very broad outline they do not represent, among themselves, viewpoints which are very divergent.

There certainly are powerful forces to the Right and Left of them in the African community whose co operation would certainly give weight to the authority of the sponsors. I have in mind the more nationalistic groups in the ANC on the one hand and the trade unions, on the other.

Serious Divisions

It is true that there are very serious divisions in the African community at the moment. But this is no reason why the representatives of the various groups should be expected to believe the impartial sponsoring committee is more favourably-disposed towards one section of African opinion than to another. On the contrary obvious wisdom for those who seek to bring together the enemies of apartheid lies in being blind to the differences among the latter for purposes of sponsorship.

The second criticism I have is that the sponsors seem to have been partly influenced by the need to have as many big White names as possible in the sponsors' list to give it added prestige. Quite frankly, I do not think they were guided by the best wisdom here. I realise the need for getting the most highly-respected names in the nation to be among the sponsors. But equally frankly, I do not think the majority of these are in the White community only. To overload the list of sponsors with White names, most of whom are of a particular persuasion, has the danger of creating in the African mind the impression that the interracial conference will be one more White show.

If this impression is not removed the decisions of the conference might lose some of the force they should have to turn events in the direction all of us so earnestly desire.

Indians

In this criticism, as in the first, it would have done a lot of good if not only the Left wing in the Indian community had been persuaded to produce sponsors, but if the Right too had been brought in.

This brings us to the third criticism. As these notes were written the sponsoring committee was going to meet in Johannesburg. I had the good fortune to see some of the literature on the proposed conference and some of the proposed agenda. Two things struck me in the agenda designed to carry on from where the Bloemfontein stopped. The first was that I did not see, in the literature shown me, that emphasis on the need to create a united anti-apartheid front which was so outstanding a feature of the Bloemfontein gathering.

The second was that the possibility was real that the conference could very well assume the form of an impressive session of a debating society with the various participants plumbing their favourite lines. That would be a very complicated way of laying foundations for an effective united front.

New Leadership

The Bloemfontein conference was an effort to give to South Africa a new type of leadership to pull the country out of the morass into which it has been thrown by apartheid. It was an effort inspired deeply by the conviction that salvation for the Union lies in "co-operation and interdependence." To the extent that the coming conference will be inspired by these ideals it will certainly be qualified to continue from where the Bloemfontein assembly stopped. To that extent, also, will it be in the position to define the goals and programmes which will inspire African confidence.

(Continued on next page)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Press Review

Objects To Immigrants Who Are Critical Of Afrikaners

IN the past two months I have travelled a couple of thousand miles and come into contact with many immigrants. Among them are a surprising number of Roman Catholics, which is a pity.

Then, too, the immigrants from a certain country are people who know better. They talk contemptuously of our language, which they describe as a dialect, and they associate with the English Boer-haters.

They also constantly criticize the Government and their policy and want to teach us all sorts of things about the Native.

They are the people who could not go on living in their own country because of over-population, but have come to earn their bread here and then find fault with everything about the Afrikaans-speaking people.

Is it not possible, if things get too bad, to send people like that back to where they came from? They are a menace to us, not an asset.

From letter in the "Volksblad."

—o—

THE picture in Britain looks particularly sombre—a struggling economy that could hit not only South Africa but also a large part of the Western world.

Her wage bill already amounts to more than £900-million a year. A further increase without a corresponding rise in production might cause irreparable damage.

Extraordinary measures by the British Government will be needed, and extraordinary exertions by British labour and British capital, to maintain the value of the British pound.

The next few months will show if this can be achieved.

From leading article in the "Volksblad."

—o—

Whites Must Learn To Speak The Native's Language

THE importance — nay, the urgent necessity—of us Whites learning to talk the Native's language should surely require no emphasis, and yet...

How did the Afrikaner feel, and still feels, about the slighting of his language? What must the awakening Black man's feelings be towards the White man when he sees, as he must, how his language is disdained?

In order that we may learn to understand him and gain his goodwill should we not begin by learning to speak his language? We expect him to speak our tongue; and what do we do on our part?

How often, in discussions on the desirability of teaching a Native language at school, have I not heard the question: where are the teachers to come from?

Many of us know what the Mission Society' has done. A number of young ministers, who are now missionaries in the Transkei, have been sent for a month, at the society's expense, to Umtata, where they undergo an intensive course in Xosa.

Could our education authorities not do something similar?

We must win the Native to our side. We must begin with his language, the gateway to his heart.

Are we going to say that we have not got the teachers and in any case that it costs too much?

From letter in the "Burger."

Interracial Conference Again

(*Continued from previous page*)

For, I do not think any programme of reforms has any chance of real success if it does inspire African confidence.

These comments are made in the full appreciation of the difficulties facing the sponsoring committee. Theirs is an unenviable task in very many ways. But the issues at stake are so great that nobody can afford to keep quiet at the first sight of what might create difficulties in the way of agreement on objectives between White and non-White.

Ghana Finance Minister In India

New Delhi, August 30.

MR. K A. Gbedemah, Finance Minister of Ghana, who is leading his country's delegation to the Malayan Independence ceremony, said in Calcutta this week: "Our foreign policy aims at maintaining friendly relations with all nations. We do not belong to any power bloc."

He said: "We realise that Prime Minister Nehru has been a great force for these ten years and we propose to adopt the neutral policy of India."

The Finance Minister said there had been a large volume of trade between India and Ghana and "we would be glad to have more Indian goods."

Speaking to reporters at Calcutta airport before taking off to Malaya, Mr. Gbedemah said he would visit New Delhi on his way back home and would meet Prime Minister Nehru.

He added that no date had yet been fixed for arrival in India of the Ghana Prime Minister, Dr. Nkrumah, but it was most likely that he would visit India towards the end of this year.

Nehru Greets Malayan Freedom

(*Continued from front page*)

Great Day For The World

The Indian Minister for Irrigation and Power, Mr. S. K. Patil, who has arrived in Malaya, said: "We congratulate the people and the Government of the Federation of Malaya for the statesmanlike way in which they settled the whole problem." To this act of statesmanship, he added, the British Government also contributed to a great extent.

Later addressing the Indian community, Mr. Patil said India rejoiced in the freedom of Malaya, for India knew fully the value of independence. He said this was an occasion of happiness not only for Asia but for the whole world and it would be a great factor for international understanding world peace.

Urging Indians in Malaya to realise their responsibility and carry out their obligations to the country of their adoption, Mr. Patil said it had always been India's policy, repeatedly stated, that Indians abroad should adopt the nationality of the country they were residing in and give their best to it as loyal citizens.

Mr. Strijdom And Malaya

(*Continued from previous page*)

tulates non-White States while doing everything in his power in his own country to oppress the non-Whites.

For our part, however, we like to believe that Mr. Strijdom is a very confused man. He realises that nothing that he or those who think like him do will stop the coloured people's march to sovereign independence. He realises, also, that in the final reckoning survival for the Afrikaner people lies in making friends with the non-Whites. At the same time he fails to realise that Afrikaner Nationalism is hated in Africa and Asia today because it thrives on the oppression of the man of colour. It is in this failure that the tragedy of apartheid lies.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

The Great Indian Revolt Of 1857

ON May 10, 1857, one hundred years ago Indian struggle for freedom began.

The events of 1857, which we are celebrating now were not just part of a "Sepoys' Mutiny;" they represent the first stage in our struggle for freedom.

The small beginnings of the Great Revolt were made on March 29, 1857, when Mangal Pandey, a sepoy of the 34th Native Infantry, flung defiance at his British officer on the

By K. M. MUNSHI

In The "Hindustan Times"

parade ground at Barrackpur, s ashed him with a sword and was himself killed on the spot. He did it in defence of his religion which he thought was being defiled by the use of "greased cartridge."

Mangal Pandey was the first martyr in this one hundred year old struggle for freedom. His martyrdom started a national impulse of resistance among the Indian soldiery. From Barrackpur it spread to Lucknow; from Lucknow to Meerut. It was not premeditated, nor was it organised. It was the spontaneous reaction of the Hindu and Muslim soldiers against what they considered was a British attempt to deprive them of their religion.

Behind the "greased cartridge" affair, which wounded the religious susceptibilities of Hindu and Muslim soldiers, was a deep-seated indignation against the British for trifling with the Indian way of life; against foreign missionaries, who, assisted by the State, were decoying Indians into accepting what was strongly felt to be an alien religion; against the supercilious ways of the new conquerors who treated an ancient and civilised people as uncivilised and their way of life as barbaric.

Troopers Humiliated

Mangal Pandey's martyrdom and "greased cartridge" affair became national issues. On April 4, 1857, eighty-five troopers in Meerut refused to touch the cartridge; for disobeying orders they faced court martial and were sentenced to ten years' rigorous imprisonment. They wanted to humiliate the 'Eighty-five' troopers in order to teach a lesson to their comrades.

On May 9 the "Eighty-five" troopers were brought to the parade ground and in the presence of their comrades stripped off their uniforms. Fetters were placed upon them. The humiliated troopers, now in chains, begged for mercy. There was no place for it in the heart of the British officers. Then, in despair, they turned to their silent comrades, the sullen witnesses of their humiliation. They reproached them for allowing their disgrace to be continued in a cause which was dear to them all.

The public hooted these passive witnesses; even courtesans taunted them for their imbecility. But on that fateful parade ground the British had loaded guns and rifles ready to go into operation the minute there was any defiance of order. The Indian soldiers, wild and indignant though they were, had, therefore, to stand inactive.

However, a wild rage seized the Indian soldiers. First, they considered their religion had been defiled by the use of the greased cartridges; secondly, their brave comrades who stood by their religion had been publicly disgraced. In their disgrace, they saw the disgrace of all that their country and religion stood for.

On May 10, 1857, the Indian soldiers realised that the British rule had to end. They rose in revolt; captured ammunition; slayed their officers; broke open the gaols and assumed command. The "greased cartridge" mutiny became a general revolt against the British as a whole in India.

The soldiers then marched to Delhi and persuaded Bahadur Shah, the Mughal Emperor, to join them. Though feeble and ineffective, he was the heir to grandeur which Akbar had built. He was to be the symbol of India that belonged to Indians, and the sepoys proclaimed him the emperor of Hindustan. Thus the banner of an all-India revolt was raised.

This impulse was born of popular resistance to British rule, fed for over a century by indignities and atrocities which the brutal conquerors had inflicted. It now took the shape of a national revolt.

Siege Of Lucknow

From May 23, 1857, the whole of Uttar Pradesh—then Avadh and North-Western Province—rose in arms. At military stations soldiers rose in revolt; killed the British officers; took possession of ammunition and treasury and opened the gates of gaols. The turbulent elements in search of loot were never left behind.

The revolt of the soldiers became a general revolt though without previous concern. The Talukdars of Avadh defied the British authorities. Some proclaimed themselves independent rulers; others became viceroys of the new Emperor of Hindustan. The revolt spread throughout U.P. Though not co-ordinated, its strength and intensity can be judged by the fact that before it was crushed, 1,572 forts had to be taken and 714 cannons captured.

In June 1857, the army of the Great Revolt in U.P. marched on Lucknow and besieged the English in the Residency; a siege began which has few parallels in the history of wars; a siege which ended in failure for reasons difficult to understand.

In Kanpur Nana Saheb and Tantia Topi placed themselves at the head of the Revolt, and later the Rani of Jhansi joined in. It became the most formidable campaign which extended from Kanpur to Jhansi and Gwalior. In Bihar and what are now the eastern districts of U.P., Kunwar Singh joined the revolt and raised it to the level of a miniature war.

Popular Support

The revolt spread to Bengal and Bihar, to Hyderabad and Sholapur in Gulbarga; to Nagpur, Satara, Kolhapur in Bombay; to some parts of the Punjab; to Madhya Pradesh and Rajasthan.

Unco-ordinated and undirected by a central agency, this spontaneous revolt was extended to include the whole of India. It was national in the sense that all commuities, including Hindus and Muslims, fought shoulder to shoulder, in that it had the support of some ruling chiefs, of many feudal barons and soldiers of North India; in that it had the sympathy of men from all castes and classes of society.

I need not take you through the course of the Great Revolt; how the soldiery could not organise themselves in well-directed leadershp; how for want of leadership, the movement at places sank into lawlessness, chaos and communal conflict alienating popular sympathy; how the common purpose was lost sight of by local ambitions exploitating the situation; how the British overcame all resistance step by step; how under the leadership of British officers Indian soldiers showed a tenacity and steadfastness which the patriots, for want of leadership, could not attain; how atrocities, horribly barbarous, were perpetrated on both sides; and how the British won by superior strategy and leadership, by duplicity which was called diplomacy, and by savagery spelt as suppression.

(To be Continued)

MAHATMA GANDHI—THE LAST PHASE

Vol. I

(Introduction by Dr. Rajendra Prasad)

The book deals with the last phase of Mahatma Gandhi's most tumultous career. It very beautifully narrates and interprets his most eventful life-story from the year 1944 up to the completion of his Bihar Mission. The author, the authoritative chronicler and interpreter of Gandhiji's life and philosophy depicts with great delicacy, minuteness and accuracy how Gandhiji's ideals of Love and truth, Fearlessness and Fellow-feeling, were put to their severest tests and how, he waded through amidst the forces of darkness and despair all around and brought life and cheer to the Nation and perceived higher and higher truths himself.

With 41 pages of photographs. Price 32/-

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Protesting Too Much

"METHINKS he doth protest too much". Shakespeare, of course, meant that much noise is made to cover up a bad case. And that is exactly what the S.A. State Information Office has done over the Native Laws Amendment Bill.

Nine pages of its glossy "Digest of S.A. Affairs" are given over to the subject. Carefully eschewing the blatantly partisan approach of its attacks on the bus boycotters as "red termites" and "terror thugs" or its denunciations of the African

By
C. W. M. GELL

National Congress and Father Huddleston as "extremist left-wingers", the S.I.O. this time attempts to appear magisterially impartial.

But, of course, it is an appearance only. From the opening phrases—"the Act is a tightening up of certain measures to overcome malpractices *which cannot otherwise be countered*"—the dice is heavily loaded. "Prominent among such measures," says the S.I.O., "is a clause aimed at preventing the creation of a public nuisance by excessively large or rowdy groups of Bantu attending predominantly White churches in White areas."

This is an excessively polite version of *one* of the arguments in favour of the Church Clause. Even so, one may doubt that such nuisances "cannot otherwise be countered." And what about those Nationalists, not excluding Cabinet Ministers, who assert that the clause "is nothing but an apartheid measure"; that it is intended to "counter Communism under the guise of religion"; that *all* mixed assemblies are contrary to Government apartheid policy?

The S.I.O. then proceeds to record the history of the Church Clause, its various amendments by Dr. Verwoerd and *his* various amendments of the D.R.C. deputation's statement. Explaining that four of the eight points made by the D.R.C. were not ultimately released to the press, the S.I.O. notes that "the statement was modified somewhat." In addition to the deletion of half its arguments, the deputation accepted the excision of the words "where" from the Churches' "exclusive right to determine how, when, *where* and to whom the Gospel shall be proclaimed" and of the word "full" from the demand that "the State, as the servant of God, shall allow the Church *full* freedom in the execution of its divide calling". The S.I.O. simply explains that "such words could create an untenable position if taken literally."

There follow the post-mortem views of the Cape Moderation of the D.R.C., Die Kerkbode, "a small minority of the D.R.C. figures who disagreed with the deputation's final viewpoint," and the Natal moderator of the D.R.C. The latter laid much of the blame on "some of the Churches which consider it their calling to sweep up emotions and stir up insurrection." This seems rather far removed from mere "public nuisances."

In the middle of a summary of the opposition of the Christian Council of South Africa to the Church Clause, which comes next, the S.I.O. has incongruous ly interpolated a large photo of a Hindu Sadhu performing some rather exotic rites in Durban. Possibly its purpose is to suggest the isolation of Christianity amid a sea of barbarism or worse, since the previous "panel" (headed "Teach Ye All Nations......") refers to three qui e irrelevant items in the D.R.C. mission campaign among non-Whites.

The remainder of the S.I.O. article comprises 10 questions to which Opposition and Government answers are given. The questions, of course, have been selected with an eye to the answers. But they are not in themselves unfairly phrased, though others equally pertinent have been omitted. But what is odd is that the Opposition answer is given first and the Government one propounded as an answer to that. Normally the party proposing a measure has to lead off the argument. And, secondly, the Government answers are given *exactly twice as much space* as the Opposition ones.

Only a few of the "Government" answers can be mentioned. To say that "if an order is issued whose purpose is to put an end to a nuisance, a Bantu who defies that order, will be liable to prosecution in the same way as would a White person who defies *normal regulations aimed at nuisances*", seems to beg all the questions. It does not even square with the assurance later given that "it will probably not prove necessary to apply the clause, if ministers of religion do not interfere in politics or use their pulpits to preach hatred against the Government." Nor with the minatory statement, again made elsewhere, that, "if certain Churches actively work to undermine the social order and peace in South Africa, they should not expect the authorities to continue granting them Church sites in Bantu townships." The unstated corollary, of course, is that neither will the authorities permit Africans to attend their Churches outside locations, nuisance or no nuisance.

Intelligent observers abroad will hardly fail to perceive these fatal inconsistencies in the S.I.O. case. They will note how closely these arguments resemble the only slightly more obvious threat to the Liberal Party, whose "attitude that it will endeavour to break down social separation in all spheres of life makes the new legislation a necessary precaution." They will also be surprised at the S.I.O. claim that the Bill is "to help protect the Bantu against *capitalist exploitation*," because it is apparently equally aimed at "Communist workers."

And they may very well realise that the three *typical* examples of complaints voiced about the nuisance of large crowds of Bantu attending Church services in White areas"—the gallant Pretoria colonel, the Welkom episode and the Pinetown invitation to Africans to attend the "White" church—were the *only* three incidents quoted by Government supporters throughout the entire debate as factual evidence for the necessity of the Church Clause.

Uganda Leader Visits India

MR. ABUBAKAR MAYANJA a prominent leader of Uganda, arrived in New Delhi over a fortnight ago.

Mr. Mayanja, who has already visited Jaipur, is on a five-week visit to India as the guest of the Indian Council for Cultural Relations He has been closely associated for a long time with the African National Congress of Uganda and is regarded as one who may play an important role in the future political life of his country. He has been educated in Britain.

Mr. Mayanja during his stay in India will visit important industrial centres and developmental projects in various parts of the country. He is also expected to call on the President and the Vice-President.

R. VITHAL
Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. 'Phone 33-1654.

PEOPLE LOOK AT YOUR SHOES

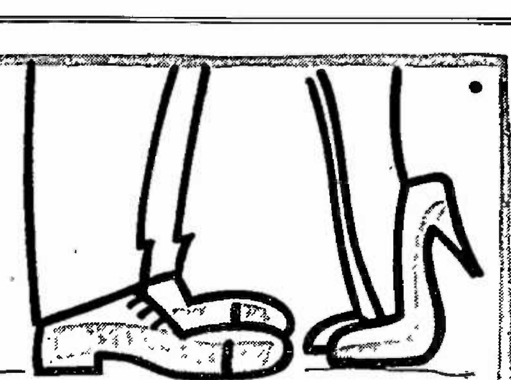

See they get 'NUGGET' Polish every day!
AA286

Direct from India

Your favourite film records, Bajans, Devotional Songs & Arte National Anthem by India's greatest artist K. L. Saigal of New Theaters.

Basanta Bhar ...	5 Records ...	50s.
Darte Matha ...	3 "	30s.
Tanen	3 "	30s.
Bagat-Surdas ...	4 "	40s.
Bhanwara ...	3 "	30s.
Zindiga	2 "	20s.
Lagun	3 "	30s.
Bhanphool ...	3 "	30s.
Delhi Singretree ...	2 "	20s.
Indian National Anthem	1 "	10s.
"Azadi Ka Bada Gandhi" Now see the change in India in Drama set.		10s.

These are some of the finest Indian Records pressed in India with real Indian Tones.

Postage free.

D. ROOPANAND BROS.

MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS

Phone 20707. — P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Three Outstanding Books

Beautifully Printed With Coloured Varnished Jackets And Library Binding

Order for yourself as well as to present them to your DEAR ONES

St. Mira: The Story of Mirabai whose name is a household word in Indian homes, and whose Songs are sung in a million homes everyday. In words at once vivid and soul-stirring, the author portrays the inner spiritual experiences of Mira, the purity of her character and her undismayed courage and heroism. 10/- per copy.

The Face Of The Buddha: Through the pages of this book peeps the radiant face of the Buddha who was essentially, a lover of peace...As the story unfolds, we see the Buddha taking to the waiting multitudes his great message of deliverance from sorrow. 7/6 per copy.

In The footsteps Of The Buddha: The thrilling story of Shanti Deva the greatest poet of Mahayana Buddhism. A King's son, he renounced the throne to walk into the footsteps of his master,—Gautama the Buddha. 5/6 per copy.

(All the three books will be given at a special price of 20s. only)

Order any or all the books from:

H. P. VASWANI,

91 BHULABHAI DESAI ROAD, BOMBAY, INDIA.

TRADE INQUIRIES INVITED

D.R.C. Now Wants

THE Federal Mission Council of the Dutch Reformed (Ned. Geref. Kerk) in Bloemfontein talked of creating opportunities for Black and White to worship together on One minister said he had been very pleased to find F worshippers in a church he visited recently.

The council also discussed measures of closer contact the races over church matters.

The occasion was the meeting of the council.

It was decided to matter to the executive mittee for more definite ance.

During discussion, it suggested that it was not that non-Europeans of the faith, and who spoke the language as Europeans, not given an worship in the same places where there were church facilities for them.

Strijdom Sends Another Goodwill Message To Newly-Freed People

Kuala Lumpur.

MR. J. G. STRIJDOM, Prime Minister of South Africa, in a broadcast message to the nation of Malaya said his country was filled with great sympathy for Malaya's fight against international Communism.

He said: "We will watch with great interest the progress of the new independent State which has been just established.

"I want to make use of the opportunity to convey the good wishes to the people of Malaya on this great occasion in their history.

"The discovery of the sea on the tip of our country, the Cape of Good Hope, more than 400 years ago by Portuguese navigators, led to a greater contact between Europe and the East and the development of extensive trade relations also in those areas which today constitute the Federation of Malaya.

"It is, therefore, fitting that my message to the Malayan people on this occasion should be an expression of good hope—good hope for your future peace and prosperity, and we hope that you may be able to enjoy in tranquillity the independence which your country has attained and which you are now celebrating.

"In conveying the good wishes of the people and the Government of South Africa, I at the same time wish to assure you of the desire of my colleagues and myself and of our people for the maintenance of friendly relations between our two countries and co-operation in regard to matters of common concern."

Prayers were said in the mosques of the Cape Peninsula to mark the coming into being of the independent Federation of Malaya.—Sapa.

Louw Says "Excep

"I FOUND considerable ly in Britain, because not directed against a White South Africa Louw, Minister of External here, commenting on his E

He referred to the "tionally dirty" television gramme in Britain which tured Mr. Strijdom and on the apartheid question.

Mr. Louw said that he on the very highest auth that the British Govern had asked the B.B.C. broadcast the programme fore the Prime Ministers' ence, but that it should be poned until after the ence.

Refused Request

"The B.B.C. not only the request but actually the date of the ward so that it was two days before the isters' conference.

"To me it is clear was done deliberately dictively."

Mr. Louw said that Prime Ministers got the impression now realized that measures on which the Commonwealth that it was best to honesty.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

...asional Mixed Services

...This was allowed in special cases, it was pointed out.

Was Pleased

The discussion was the sequel to a report by the Commission for non-European Affairs, under the chairmanship of Dr. G.B.A. Gerdner.

The Rev. P. S. Latsky said that he was very pleased recently when he visited a church and found that there were also a number of non-European worshippers present.

Some years ago this was nothing unusual.

Lately, however, it often happened that there were non-Europeans in places where there were no church facilities for them.

Although they spoke the same language as the Europeans and were of the same faith, they were not allowed to visit the European churches.

This was a wrong state of affairs and the church should go into the matter.

Dr. M. W. Retief of Transvaal also said it was time the church gave its attention to the question.

...C Broadcast ...lly Dirty"

Victoria West

...gainst South Africa particular... ...ur issue. This prejudice was ... but against the attitude of ...ite South Africa," Mr. E. H. ...aid at a Nationalist meeting ...ar.

In Belgium, France and Por... ...ugal he had discussed matters ...f mutual interest with the ...inisters of External Affairs as ...tr as the continent of Africa ...as concerned.

The consensus of opinion was ...at the countries having inter... ...ts in Africa should have re... ...lar discussions with each ...her.

In Touch With Ghana

"I also had discussions with e Prime Minister of Ghana, ...Nkrumah, and we agreed ...at our two countries should ...main in touch with each ...her," said Mr. Louw.

Mr. Louw said that the Na... ...nalists would fight the forth...ming general election with... ...t making any election pro... ...ises.

Instead they would stand on ...eir record of the past nine ...d a half years.

In the past, the general elec... ...n had always been held dur... ...April or May, and he pre... ...ned that it would again take ...ce at more or less the same ...le.

U.P. Won't Co-operate With Anti-Colour Groups

THERE could be no united front against the Nationalist Party in the coming election because of the policies of the smaller parties, said Mr. B. H. Henwood, M.P., Pietermaritzburg District, and a member of the United Party's Executive Committee, in Pietermaritzburg.

Mr. Henwood was replying to a question at the United Party report-back meeting in the Supper Room of the City Hall. He said it had been proved that the United Party could defeat any opposition from the smaller parties.

The Federal Party had stated that before it could fight the Nationalists it had to wipe out the United Party. For this reason alone it would be impossible for the United Party to co operate with the Federals

At East London their candidate had lost his deposit when he fought the United Party candidate. "At last the Federal Party should realise that they cut no ice—that they can only hamper the fight against the Nationalists, he sad. The Federal Party had never won a seat it contested in any election.

"We cannot share a platform with a people who believe in the integration of non-Europeans and Europeans," Mr. Henwood continued. For this reason there would be no co-operation with the Liberal Party, which stood for no colour bar.

Referring to the Labour Party, he said it was as liberal as the Liberal Party. It had also been proved that the Labour Party won seats only on the goodwill of thv United Party. Where it fought the United Party it lost.

MODERN SHOP TO LET

At Reasonable Rent

Situated in the heart of Indian Business Area In Kort Street opposite Azad Cafe, JOHANNESBURG.

IMMEDIATE OCCUPATION

Apply: **M. JOOSUB,** 49a Market Street, Phone 33-1516 JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 29368.

...HARGOVAN & CO. (PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250. 155/7 Warwick Avenue **DURBAN.**

If you have liked this issue of "Opinion"—the Way of Gandhi—why not send us this subscription form and so enable us to supply you further issues of the journal without a break...

SUBSCRIPTION ORDER

Please send me a year's issues of "Opinion"

Name ....

Address ....

I am enclosing the subscription amount (Half Year within the Union 15/6; elsewhere 18/6 by ....

Date .... Signature ....

GIFT SUBSCRIPTIONS ORDER

Please send a Half Year's issues of "Opinion" to my following friends, superscribing the copies as under:

"This copy is a gift from ....

1 Name ....
Address ....

2 Name ....
Address ....

3 Name ....
Address ....

I am enclosing the subscription amounts by ....

Date .... Signature ....

"OPINION" c/o Indian Opinion, P.Bag, DURBAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

GANDHIJI— The Story Of His Life

LIFE IN GANDHIJI'S LITTLE COTTAGE

CHAPTER XXVI

By

Mrs. Gertrude Murray-Correa

HIS own little cottage, built of sun-baked mud, was a model in its tidiness and order. When people came to visit him they could hardly believe that such a plain little cottage was the home of so great a man. There was no furniture except an ordinary charpoy bed and a few bamboo stands for holding books and papers. If he wished, he could have had a palace, because thousands of Indians would have spent all they had in the world, just to please him. But he wanted nothing that a poor man could not have also. So in that little cottage there was nothing that a poor man could not have made with his two hands. Screens, curtains, floor mats, baskets, the fan that he used on very hot days, all were made of plaited palm leaves.

From all over the world people sent him books, magazines and papers, but he kept none for himself. All were given to the library of the ashram, so that all might share in the benefit of them.

Everything in the hut had its own particular place, and Gandhiji knew where everything was to be found. Even if only a pin or a bit of paper was required, he could find it in a moment.

At first the hut was only one big room, but after a time mud partitions were put up. In this way, within, the same space as before, there were three rooms: a dressing room, a bath-room and a study or living room. In the study Gandhiji worked all day, reading his post, writing, receiving visitors and discussing his plans with his friends and fellow workers, or spinning. However busy he was he never failed to do this daily half hour of spinning. This was because he knew the importance of *good example*. How could others say they *had not time* for a little daily spinning when Gandhiji, with all his huge burden of work, could manage it.

Very often, important visitors would come during the spinning time. Gandhiji would receive them kindly, but continue his spinning throughout the visit. When it was so hot that any other aged man would surely have rested, he would go on seeing his visitors just the same, with a cool bandage filled with wet earth round his head, to keep him fresh.

For all who came he had sympathy and patience, no matter how humble they were. No one went away without having learned something good from him.

Once, when he was fasting as a pennance for quarrels and riots between Hindus and Muslims, a couple of peasants came to the Ashram, begging for some of the water in which Gandhiji's feet had been washed. Their son was dying and they felt that if this water was given to him he might recover.

As soon as Gandhiji heard of this, he sent for the couple. Though weak from many days of fasting, he gently explained to them how silly it was to think that dirty water could cure anybody. Only God can work miracles, he told them, and to God only must they turn. When he had made them understand their foolishness, he let them go.

His love of service to others came before all else. He felt that it was far more important than even the very greatest political work. He used to say that if we do not serve others, life has no meaning.

Copyright: Reproduced by courtesy of Longmans Ltd.

(To be continued)

Inter-Racial Schools For Uganda

Beginning with the next school year, Government secondary schools in Uganda will adopt a policy of inter-racial education. In making this announcement, the Minister of Social Services in Uganda, Mr. G. B. Cartland, said that the process would be gradual to avoid the lowering of standards in any of these schools.—UNESCO.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA
RUSTOMJEE JALBHOY RUSTOMJEE
140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Arrest Us, Chant Native Women

Zeerust, Tuesday.

CHANTING African women, from the Topane reserve in the Marco district, followed policemen, armed with sten guns and revolvers, and demanded to be arrested, this afternoon.

The police squad, comprising of members of the Pretoria riot squad and police from Zeerust, all under Captain J. A. Wright, of Rustenburg, had arrested about 35 African women, over the public burning of reference books in the reserve last week.

Early this morning the police arrived at the reserve and entered African houses to question the women. An African, who had seen the burning of the passes, accompanied them.

As the prisoners were being taken away, a large crowd of women followed them and demanded to be arrested.

A crowd of African men also followed the police and were threatening. Some of the Africans asked the police to fire on them, but there was no violence.

Refused To Leave

Through an interpreter, Captain Wright asked the African women to disperse. The police had evidence only against those that had been arrested, he said. The African women refused to leave.

"If you arrest our sisters, you must arrest us, too," they chanted. Eventually 233 of them were placed under voluntary arrest and transported to Zeerust about 30 miles away, in police trucks and a bus.

All were detained in the courtyard of the Zeerust Police Station. Many still had their young children with them.

Meanwhile, their menfolk, back at the reserve were getting in touch lawyers.

At the reserve a strong police guard was retained and Captain Wright remained there till late at night.

Violence On The Screen

HOLLYWOOD film star, Don Murray, currently, appearing in the film "Bachelor Party," has turned down the lead in "Hell Kid."

Reporting this decision, the influential US newspaper, the "Philadelphia Inquirer", said:

"Not often do you find an actor so scrupulous about his principles that he identifies his screen roles with them, but Don Murray, for this reason, turned down the lead in "Hell Bent Kid," the Charles O. Locke novel.

"The character Don was asked to play was that of a killer forced by circumstances into a life of violence.

"He told producer Robert Buckner that his spirial beliefs would not allow him to take on the portrayal, and, believe it or not, 20th (Twentieth Century-Fox) is not putting him on suspension."

Last December Don Murray gave an exclusive interview to "Peace News" in which he told of his stand as a conscientious objector to military service and of his work; with his wife, for refugees in Italy.

India Appoints High Commissioner To Free Malaya

ON August 31, the day Malaya became independent, India raised its mission in Kuala Lumpur to a High Commission and Mr. V. M. M. Nair took charge as High Commissioner.

The Federation of Malaya will be a full and equal member of the Commonwealth. Mr. Patil, leader of the Indian delegation to the independence celebrations, said before leaving: "The peaceful transfer of power to the Malayan people is a great act of statesmanship on the part of both the U.K. Government and Malayan leaders."

"The people of India are happy over the attainment of freedom by the Malayan people. Malaya, like India, is achieving independence after a great struggle and sacrifice," he said.

The status of the office of the Malayan Commissioner in New Delhi has also been raised to that of a High Commission. Mr. Schelvasingliam Macintyre has been selected for appointment and he is expected to arrive to take up his new duties early this month.

Mineral Deposits Discovered In Pakistan

RECENT surveys made by geologists in the Quetta and Kalat regions of West Pakistan have revealed deposits of chromite, high quality iron ore, copper and manganese ore, as well as indications of gold in the Chagai district, on the borders of Afghanistan.

The geologists are carrying out an extensive survey for the Pakistani Government to find mineral resources for the country's growing industries. They have been assisted in their work by scientists from the Geophysical Institute in Quetta, established by the Government with the assistance from Unesco experts under the United Nations programme of technical assistance.

Other minerals discovered include vermiculite, used as an insulator; fluorite, which is necessary for iron and steel industries; barytes, a heavy mineral used in drilling and asbestos. These discoveries have yet to be prospected to determine their commercial value.

During their operations, the Pakistani geologists have used aerial photographs taken by the Photographic Survey Corporation of Canada, under the Colombo Plan. The photos make it possible to distinguish various rock formations and define possible mineralized zones. Maps now being prepared in Canada from the photographs will provide a basis for planning future surveys.—UNESCO.

Botanical Garden For The Blind Created In Holland

Gardens specially laid out for blind people have been created in several countries in recent years. The Hague, in the Netherlands, is the latest city to provide this amenity for the sightless. A botanical garden containing plants and flowering shrubs with particularly distinctive perfumes has been laid out, with specially elevated borders so that visitors can touch the plants as they wander round. Plaques with names in Braille characters are placed beside each specimen.—UNESCO,

FOR . . .
RUBBER STAMPS
AND
PRINTING
CONTACT . . .
STANDARD
PRINTING PRESS
GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS
73 BEATRICE STREET — DURBAN
PHONE 61006
P.O. BOX 2782
TELEGRAPHIC ADDRESS "QUICKPRINT"
ESTABLISHED 1927

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Bangkok Seminar Discusses Asian Women's Role In Public Life

WOMEN leaders from 15 Asian countries meeting in Bangkok recently stressed that good citizenship starts at home, and agreed that duties to the family and community responsibilities were inseparable.

All well-known figures in public life, the women leaders were attending a United Nations seminar on the civic responsibilities of Asian women and their greater participation in public life. The seminar reviewed educational, economic and health conditions, and religious attitudes that might help or hinder the role that Asian women play in their countries' affairs.

Voting and standing for election are part of citizenship, and the Bangkok meeting deplo ed the apathy prevalent among women in Asian countries in exercising their political rights. Economic bonds which prevent many women entering the public scene must be broken by giving them vocational training and opportunities for part-time work, it was stated in the final report.

Several speakers pointed out at the seminar that in many cases Asian women have been given rights by law which have not, however, been translated into practice. Women have an important part to play in influencing public opinion, and men would have to be made fully aware of women's rights as citizens. It was emphasised that a great responsibility rests on educated women to ensure that customs and traditions do not continue to be a drag on the recognition of women's rights.

A highlight of the meeting was the wide support given to family planning as necessary in several Asian countries. Delegates said that more information on this subject should be made available.

Action was proposed to provide better conditions of health, and particularly measures to improve nutrition and enrich diet, in which fields the work of the United Nations and its specialized agencies was recognized. (UNESCO).

Indian Bank Sends Two Africans For Study On Scholarship

Nairobi.

MR. DAVID LUBANGA from Lugazi, Uganda, has arrived in Bombay to study banking on a scholarship given by the Bank of Baroda, an Indian bank which has several branches in East Africa.

Another student, Mr. Joseph Rwawasaka of Fort Portal, has also been selected and will leave for India shortly for the same training.

The two men were chosen from over 15 applicants from all parts of East Africa. They will receive a stipend of Sh. 300 a month and after their practical training in Bombay, will be eligible to appear at the Indian Institute of Bankers examination.

These are the first selections for the two scholarships instituted through the efforts of Mr. C. P. Shah, the Bank's Manager in Nairobi, and Mr. R. C. Shah, Manager in Kampala. Valuable assistance to one of the students for his additional expenses was given by Mr. Mahendra Mehta of the Uganda Sugar Factory, Lugazi.

SURAT HINDOO MAYAWANT ASSOCIATION OF S.A.

SPECIAL NOTICE

Please take note that the Annual General Meeting of the above Association will be held at 133 Victoria Street, Durban, on Sunday 22nd September, 1957, commencing at 10 a.m.

All members are earnestly requested to be present.

Agenda:—Minutes, Correspondence, Chairman's Annual Report, Secretary's Annual Report, Treasurer's Financial Report, Election of Officials, General.

G. MEHTA,
(Chairman).

Ambitious young men can quickly earn high salaries in accounting; cost accounting; banking; secretaryship. Forty-seven years of successful educational service. Success starts immediately you send for the free book "The Direct Way to Success," and have your career planned by The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (Z), Johannesburg.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA,)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476. Telephones: 47888. 47453.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

BOOKS FOR SALE

Ramanama—M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	3
Gandhian Ethics—Benoy Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	7	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	5	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	6
Gandhi And Marx —By K. G. Mashruwala	2	3
Satyagraha In S.A. —By M. K. Gandhi	15	0
Which Way Lies Hope —By R. B. Gregg	2	6

Obtainable From :

Indian Opinion,

P. Bag, Durban, Natal.

COMMUNAL UNITY

By Gandhiji

An up-to-date collection of Gandhiji's writings on Unity between Hindus, Muslims Sikhs and others. While defining Unity Gandhiji says:

"Hindu-Muslim Unity means not unity between Hindus and Muslims only but between all those who believe in India to be their home, no matter to what faith they belong."

Foreword by Babu Rajendraprasad.

Price: 25s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

DELHI DIARY

By Gandhiji

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says:

"......In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion', Private Bag, Durban.

BOOKS FOR SALE

Bapu's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar	2	6
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Durban, Natal.

'OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, Political And Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	£1 10s. 6d.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	£1 15s.	Annually
" " "	17s. 6d.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

P. Bag, Durban, Natal.

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard B. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: "I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with......The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals."

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

New Books

...al Status of Non-Europeans in Southern Africa —Muriel Horrell	1	6
Durban Riots and After —Maurice Webb & Kenneth Kerkwood	1	0
... to Authors and Journalists—U. B. Ley	2	6
Early History of Indians in Natal —Right Rev. C. J. Ferguson-Davie	1	6
Western Areas Mass Removal	2	6
...dice in Western Perspective —Prof. G. W. Allport	2	6
...r and Christian Community—E. Ross	2	6
...nd the Racial Tensions in S.A.—O. Whyte	2	6
Cost of Living for Africans—O. Gibson	3	6
... in the Ciskei—Hobart Houghton	4	0
...al Laws versus Economic and Soul Forces —E. Hellmann	2	5
Tomlinson Report—D. H. Houghton	4	6
... to Run a Society —H. J. E. Dumbrell and K. E. L. Hooper	2	0
...te Civilisation—E. E. Harris	3	0
...e or Civilisation—A. Keppel Jones	3	0
...istian Principles and Race Problems—J. H. Hofmeyr	2	6
...cation and Race Relations in S.A.—Davi	2	6
Defence of a Shared Society—E. Hellmann	2	6
Come of Age—Senator Dr. E. H. Brookes	2	6
Quest of S.A.—Maurice Webb	1	0

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P.Bag, Durban.

Books For Sale

	2	2
My Dear Child—Gandhiji	4	3
My Religion—Gandhiji	1	6
Gathered At Bapu's Feet	4	0
Truth Is God	3	6
Story Of The Bible—S. K. George	3	6
Hindu Dharma	6	3
A Compass for Civilization—Gregg	1	6
Key to Health—Gandhi	3	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	2	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	1	6
Bapu My Mother—Manubehn	1	9
Nature Cure	2	6
Story Of My Life	1	0
Unto The Last	25	0
Communal Unity—Gandhiji	5	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	1	6
Gleanings—Mira	10	0
Selections from Gandhi—N. Bose	2	0
Bhoodan Yajna	15	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol.I)—N. D. Parekh	12	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	1	6
A Nation Builder At Work —By Pyarelal	15	0
My Experiment With Truth—Gandhiji		

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings an Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
DELHI DIAY—Gandhiji	10	0
MY GANDHI—Dr. John Haynes Holmes	12	6
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	3	6
GITA MEDITATIONS —T. L. Vaswani	8	6
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswani	7	6
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadas	12	6
A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	3
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0

Obtainable from:

'Indian Opinion,'
P.Bag, Durban, Natal.

Printed and published by Mrs. Sushila Gandhi at the International Printing Press (Phoenix), Private Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

No. 35—Vol.-LV.

Friday,

6th September, 1957

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 4d.

INDIAN OPINION

ઈન્ડિયન

ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

> સત્ય અને અંતરનો અવાજ આપણને જે માર્ગે લઇ જશે, તે માર્ગ ગમે તેટલો વિકટ હશે, પરંતુ જુઠાણાના માર્ગ કરતાં તો ખરાબ નહીં જ હોય, એની પાકી ખાતરી રાખવી.
>
> —ટોલ્સટોય.

પુસ્તક ૫૫ મું—અંક ૩૫ | તા. ૬ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૭. | છુટક નકલ પે. ૪

આંજે પણ બેકારી કેમ વધે છે?

(રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્રપ્રસાદ)

આ દીને મહાત્માજી કેવળ એક ઉદ્યોગ ધંધાના રૂપમાં નહોતા જોતા, એ ઉદ્યોગથી જનતાના સૌથી ગરીબ ઘરના લોકોને જો કે સહાયતા મળતી એ ખરૂં. ગાંધીજીએ વારંવાર ખાદી ઉદ્યોગને તમામ ઉદ્યોગોનું કેન્દ્ર કહ્યો છે. ઘણી જગ્યાએ તેમણે લખ્યું છે કે ખરૂં કે, નક્ષત્રોમાં જેમ સૂર્યનું સૌથી અધિક મહત્વ હોય છે તેમ બધા ગ્રામ ઉદ્યોગોમાં ખાદી મુખ્ય છે. સ્વરાજ્યની લડત વખતે ખાદીનો પોશાક આપણી લડતનું પ્રતીક બન્યો હતો. મહાત્માજીનું ચાલત અને સૌ એમનું માનત તો દરેક કાર્યકર્તા તથા નેતા માટે કાંતવાનું ફરજીયાત થઇ જાત અને ખાદી કેવળ શરીર પર ન રહેતાં હૃદયમાં વસી હોત, પણ એમ ન બન્યું. કોંગ્રેસે એને કેવળ એક ગણવેશ તરીકે સ્વીકારી, એ શરીર પરજ રહી, અંદર દાખલ ન થઇ શકી. અંદર દાખલ થાત તો આપણું આખું જીવન પલટાઇ જાત. આજે એક તરફ મોટા ગંજાવર કારખાનાં રોજ રોજ ખુલતાં જાય છે, નાનામાં નાની વસ્તુઓ બનાવવાનું કામ પોતાના હાથમાં લેતાં જાય છે, અને બેકારી વધતી જાય છે ત્યારે ખાદી પુરવાર કરે છે કે માણસને સુખી થવા માટે અને સાચો આનંદ મેળવવા માટે સાદાઇને સંતોષની જેટલી જરૂર છે તેટલી બાહ્ય આડંબરની નથી. ખાદી શારીરીક શ્રમની પ્રતિષ્ઠા વધારે છે. મહાત્માજી પોતાના એકવીસ દિવસના ઉપવાસોમાં જ્યારે તેમની શારીરીક શક્તિ સાવ ક્ષીણ થઇ જતી ત્યારે પણ એક દિવસ કાંત્યા વગર રહેતા નહીં જાહેર કામમાં કાંતવાનો સમય કાઢવાનું મુશ્કેલ થઇ પડતું ત્યારે પણ પોતાના આરામના ને ઉંઘવાના સમયમાં કાપ મુકીને તેઓ કાંતવાનો સમય કાઢતા. આ બધાનો મર્મ આપણે સમજી શક્યા હોત તો આપણા જીવનમાં સાદાઇ આવત, આપણે ગરીબોની રોજી છીનવી લેનારા મોટા કારખાનાના મોહમાં ન પડત, અને શારીરીક શ્રમને પ્રતિષ્ઠા આપત. પછી આખા જીવનનું વલણ બદલાઇ જાત બાહ્ય ભપકો ને બાહ્ય આડંબર વધારીને જીવનનું ધોરણ ઉંચું કરવાના વિચારો ફેલાતા જાય છે એનું પોકળ પણ આપણે સમજી જાત. પછી આપણે આંતરિક સંતોષમાં સાચાં સુખનો અનુભવ કરત પણ એ આપણી સમજમાં ન ઉતર્યું.. એથી આજે આપણે આર્થીક દ્રષ્ટીએ પણ જેટલી પ્રગતિ કરવા માગતા તેટલી કરી શક્યા નથી.

મલાયાને નહેરૂના અભીનંદન

મારા દેશવતી અને મારા વતી તેમજ મારા સાથીઓ તરફથી આજના આઝાદીના ઉત્સવમાં અમારા હાર્દિક અભિનંદન તમને અને તમારી સરકારને તથા પ્રજાને મોકલતા અમને ઘણો હર્ષ થાય છે.

અમે તમારી મૈત્રીની અને દુનીયાની શાંતી-માટેના સહકારની તમારી પાસેથી આશા રાખીએ છીએ.

બેન્ગકોકમાં એશીયન સ્ત્રીઓની પરિષદ

એશીયાના ૧૫ દેશોની સ્ત્રી કાર્યકર્તાઓ હાલ થોડાક સમય પહેલા બેન્ગકોકમાં મળી હતી. એ પરીષદમાં એવો શુર નિકળ્યો હતો કે સારા નાગરીકો, ઘરમાંજ ઘડાય છે. અને એમ પણ કહેવામાં આવ્યું હતું કે, સ્ત્રીઓની પહેલી ફરજનું ક્ષેત્ર એમનું કુટુંબ અને એમની કોમ છે.

આ પરિષદ યુનાઇટેડ નેશન્સ તરફથી, એશીયન સ્ત્રીઓ માટે ભરવામાં આવી હતી, અને એમાં ઘણા દેશોમાં આગળ પડતો ભાગ લેનારી સ્ત્રીઓ હાજર હતી. આ પરીષદમાં, સ્ત્રીઓનું શીક્ષણ, એમનો આર્થીક સવાલ અને જ્ઞાન તથા આરોગ્ય અને ધર્મની સ્ત્રીઓના જીવન ઉપર શું અસર છે, એની ચર્ચા કરવામાં આવી હતી.

એમ કહેવામાં આવ્યું હતું કે એશીયામાં સ્ત્રીઓએ નાગરીક પ્રશ્નોના ઉકેલમાં આગળ પડતો ભાગ લેવાની જરૂર છે. હાલમાં આર્થીક પરીસ્થીતીઆને લીધે ઘણી સ્ત્રીઓ બહાર પડી નથી શકતી, એ મુશ્કેલી દુર કરવા માટે સ્ત્રીઓને બીજા ઘર ઉદ્યોગોની કેળવણી અપાવવી જોઇએ જેથી તેઓ દીવસનો અમુક વખત એ કામ કરી આર્થીક સવાલનો ઉકેલ કરી શકે.

ઘણા ભાષણ કરતાઓએ જણાવ્યું હતું કે, એશીયન સ્ત્રીઓને કાયદેસર રીતે ઘણા હકો મળી ગયા છે, છતાં આ હકોને સમાજમાં જીવનમાં અપનાવવામાં નથી આવ્યા. સમાજને ઉન્નત કરવામાં સ્ત્રીઓનો ભાગ બહુજ મહત્વનો છે, આથી એ જરૂરી છે કે આજે, પુરૂષો સ્ત્રીઓના નાગરીક હકોને માન આપી સ્વિકારે. એમ પણ કહેવામાં આવ્યું હતું કે ભણેલી બહેનોની ફરજ છે કે તેઓ એ વાત ઉપર ખાસ ધ્યાન આપે કે, જુના રીત રીવાજને લીધે. સ્ત્રીઓને મળેલા કાયદેસર હકો મેળવવામાં અડચણ ન આવે.

ફીલ્મ સ્ટાર ડોન મરે હિંસક ભાગ ભજવવાની ના પાડે છે

હોલીવુડના પ્રખ્યાત ફીલ્મ એક્ટર ડોન મરે એ "હેલ બેન્ટ કીડ" એટલે કે "નર્કને માર્ગે ચડેલો છોકરો" નામની ફીલ્મમાં મુખ્ય ભાગ ભજવવાનો ઇન્કાર કર્યો છે. જે ભાગ ડોન મરે ભજવવાનો હતો એ એક ઘાતકી ખુનીનો હતો. વાતોમાં એમ બતાવવામાં આવે છે કે, પરીસ્થીતીને અંગે આ છોકરો ખુની બન્યો. ડોન મરેએ ફીલ્મના નિર્યામકને જણાવ્યું કે, એના આધ્યાત્મિક વિચારોને અંગે એ આવો ભાગ ભજવવા નથી માગતા. ગયા વર્ષમાં ડોન મરેએ, પીસ ન્યુઝના ખાસ ખબર પત્રીને, પોતાના અહીંસક વિચારોના બારામાં જણાવ્યું હતું કે—ઘણા વર્ષોથી લગભગ ખ્રીસ્ત પહેલા ૫૦,૦૦૦ વર્ષ, લોકો લડાઇમાં માનતા આવ્યા છે, અને ઇતિહાસ જોતા આપણે હમેશા જોઇએ છે કે એ લડાઇ, "ઇશ્વર" અને "ન્યાય"ને નામે ચાલતી આવી છે. એવે સમયે ઇશુ ખ્રિસ્ત આ દુનીયામાં આવ્યા અને એમના કામો ઉપરથી બધાને થયું કે આ દુનીયામાં ઇશ્વરના પુત્રનો અવતાર આવ્યો છે. છતાં, લડાઇની આદતો ભુલાઇ નથી. તેઓ ઇશુ ખ્રીસ્ત પાસે આશા રાખતા હતાં કે, દુનીયામાં "ન્યાય" ઇશુ સ્થાપશે. પણ એમને તો, "ન્યાય" ને બદલે "પ્રેમ" નો સંદેશો આપ્યો, અને એને લીધે એમને મારી નાંખવામાં આવ્યા.

"ન્યાય"ને બદલે "પ્રેમ" આપવાની વાત નવી હતી. હિંસાના પુજારીઓને આ રસ્તો પસંદ ન હતો. તેઓ માનતા હતાં કે, ન્યાય સ્થાપના માટે, લોકોને મારી નાંખવા જોઇએ, પણ ઇશુ ખ્રીસ્તે કહ્યું કે તેઓએ, એમના શત્રુને પ્રેમ આપવો જોઇએ. કોઇ પણ રીતે આનો અર્થ એ નથી થતો કે શત્રુને પ્રેમ આપવો એટલે એને મારી નાંખવો. આમ છતાં ઇતિહાસમાં યુદ્ધ થયા જ કરે છે અને એ પણ ન્યાયને નામે અને તે આજની ઘડી સુધી ચાલ્યા જ કરે છે. પણ આજે એવા પણ છે, જે યુદ્ધના વિરોધીઓ છે. અને જે ઇશુ ખ્રિસ્તનો અહીંસા અને પ્રેમનો સંદેશો લોકોને સંભળાવવા ઇચ્છે છે. ઘણા આવા વિચાર કરનારાઓને દેહાંત દંડ થયો છે, તેમજ કેદ અને લાંબી સજાઓ થઇ છે. ઘણાની ઉપર કાયદેસર પગલા લેવામાં આવે છે. આજની દુનીયા સામે કોમ્યુનીઝમ અને નાઝીઝમ જેવાં ગુંચ

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૪૦૦)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૬ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૭.

પ્રજાને આઝાદ થતી અટકાવી નહીં શકે તેઓ એ પણ સમજે છે કે આફ્રિકાનરોને જીવવું હોય તો અંતમાં બીન-ગોરાઓની દોસ્તી કરવી પડશે. પણ હજુ તેઓ એટલું નથી સમજયા કે, એશીયામાં અને આફ્રિકામાં આફ્રિકાનર રાષ્ટ્રીય ભાવના તરફ લોકોને ઘણીજ નફરત છે. અમે આજ મુખંતામાં ઇલાયદાપણાનો નાશ જોઈએ છીએ.

મી. સ્ટ્રાઇડમ અને મલાયા

છેલ્લા થોડાક સમયથી આપણે જોતા આવ્યા છીએ કે આપણા વડા પ્રધાન બીજા બધા દેશો કરતાં સ્વતંત્ર થતા બીન-ગોરા રાજ્યોને સંદેશો મોકલવામાં પહેલો નંબર રાખે છે. આ વસ્તુ જરા ઢોંગ જેવી લાગે છે.

જ્યારે ઘાનાનું રાજ્ય સ્વતંત્ર થયું ત્યારે વડા પ્રધાને ઘાનાના લોકોને કહ્યું હતું કે, તેઓએ આઝાદી મેળવી એ ઘણી હર્ષની વાત છે અને દક્ષિણ આફ્રિકાની શુભેચ્છાઓ પણ પાઠવી હતી. હવે મલાયા સ્વતંત્ર થયું છે અને એ દેશને પણ એવોજ સંદેશો તેઓએ મોકલ્યો છે, કે જે અમે આ અંકમાં અન્યત્ર છાપ્યો છે.

કેટલા લોકો એમ કહે છે કે આ શુભેચ્છાના સંદેશાઓ એક ઢોંગ છે. સત્તાધીશો હાલમાં એમ કહે છે કે, આફ્રિકનોને રીઝર્વમાં ઉપરીપણું આપવામાં આવશે. પણ જ્યારે સત્તાધીશોનો જ તેની ઉપર અંકુશ રહેશે ત્યારે આફ્રિકનો શું ઉપરી પણું ભોગવી શકશે ખરા ? નેશનાલીસ્ટો આફ્રિકનોને રાજકર્તા તરીકે ખરેખરજ જોવા ઇચ્છે છે? અને જ્યારે તેઓ એમ કહે છે કે તેઓ આફ્રીકનોને પોતાના ક્ષેત્રમાં ઉપરીપણું કરતા જોવા ઇચ્છે છે ત્યારે તેઓ સત્યથી ઘણા દુર અમને જણાય છે. તેવીજ રીતે બીન-ગોરા રાજ્યો તરફ એમની શુભેચ્છાઓ પણ એમના દિલમાંની નથી.

અમે ઇચ્છીએ છીએ કે આ શુભેચ્છાના સંદેશાઓ નેશનાલીસ્ટ સરકારના હૃદયમાંથી થએલા હોય અને તેઓ ખરેખર સ્વતંત્ર થએલા બીન-ગોરા રાજ્યોને ઉન્નત થતાં જોવા ઇચ્છે. પણ અમને પણ વડા પ્રધાનના વર્તનમાં કાંઇક વિચીત્રતા લાગે છે. જો સ્વતંત્ર થએલા દેશો ગોરા દેશો હોત તો કાંઇ વિચિત્ર ન લાગત કારણ કે જે લોકો રંગને વધારે મહત્વ આપે છે, એમને પોતાના રંગવાળા લોકો તરફ સ્વાભાવિક રીતે હમદર્દી હોય. પણ આજે ઘાનાના લોકો આફ્રિકનો છે અને મલાયાના લોકો એશીયન છે. યુનીયનમાં પણ આફ્રિકનો અને એશીયનો વસે છે. અમને આ સંજોગોમાં એ સવાલ ગુચવાડામાં નાંખે છે કે યુનીયનના વડા પ્રધાનની નજરમાં એશીયન અથવા આફ્રિકન એમની શુભેચ્છાને લાયક છે ખરા ?

યુનીયનમાં તો એશીયન અને આફ્રિકનોને ગોરા રાજકર્ત્તાની નીચે કચડાયલા રહેવું પડે છે. ત્યારે શું યુનીયનની બહાર વસતા આજ લોકો આપણા વડા પ્રધાનને સારા લાગે છે? અને તેથી એમને શુભેચ્છાઓ પાઠવે છે? આવા ઢોંગી વર્તનનું ખરાબ પરીણામએ આવશે કે કદાચ ચાલતે દહાડે આફ્રિકાના અથવા એશીયાના લોકો મી. સ્ટ્રાઇડમને ચોખ્ખુ કહી દેશે કે અમને તમારી શુભેચ્છાની જરૂર નથી. અમને આ ઢોંગ જરાક વધારે પડતો લાગે છે.

બીજો ભય એ છે કે વડા પ્રધાન દુનીયાની નજરમાં પોતાની જ હાસી કરાવી રહ્યા છે. કારણ એક તરફથી તેઓ બીન-ગોરા રાજ્યોને શુભેચ્છા પાઠવે છે, અને બીજી તરફથી તેજ વખતે પોતાના દેશમાં વસતા બીન ગોરાઓ ઉપર દુઃખ લાદે છે.

અમારૂં માનવું છે કે ખરી હકીકત એ છે કે, મી. સ્ટ્રાઇડમ પોતે ઘણા ગુચવાડામાં છે. એ જાણી ગયા છે કે તેઓ અને તેમના સાથીઓ ગમે તેટલું ઇચ્છે તો પણ આજે સ્વતંત્ર થઈ રહેલા બીન-ગોરા રાષ્ટ્રને અથવા

વર્તમાન પત્રોની મુશ્કેલી

વિલાયતમાં છેલ્લાં દોઢ બે વર્ષમાં આર્થીક મુશ્કેલીના કારણે ચોવીશ છાપાંઓ બંધ પડયાં છે. એના કારણમાં જણાવાયું છે કે જે છાપાંઓ સમાજમાં રહેલી હીન રસવૃત્તિને પોતાનાં લખાણોદ્વારા ઉત્તેજીત કરે છે, એ છાપાંઓ લોકો વધારે વાંચે છે. શિષ્ટ વિચાર અને ભાષાવાળાં છાપાંઓ વાચકોને આકર્ષી શકતાં નથી પરિણામે એ કક્ષાનાં છાપાંઓને તેઓ સ્થિર રહી શકે એ પ્રમાણમાં ન તો સરકાર તરફથી તેને ઉત્તેજન મળતું કે ન તો લોકો તરફથી. આ સિવાય છાપાંઓમાં વપરાતા કાગળોની તંગી અને મોંઘવારી છે. આ કાગળોની કીંમતમાં અત્યારે ઘણો વધારો થયો છે.

વિલાયત જેવા શિક્ષિત દેશમાં જો છાપાંઓની આ સ્થિતિ છે, તો અહિં તો હોય જ વાચકોની હલકી વૃત્તિને જાગૃત કરે, ઉશ્કેરે અને પોષે એવાં સંખ્યાબંધ છાપાંઓ આપણા આ દેશમાં પ્રસિદ્ધ થાય છે. મનુષ્યમાં રહેલી પાપાચારની વૃત્તિને જ્યાં સુધી આલંબન મળતું નથી, ત્યાં સુધી તે સુષુપ્તાવસ્થામાં રહે છે. અને ત્યાં જ સુધી મનુષ્યનું મન ધર્મ, નીતી અને સદાચારની સન્મુખ રહે છે વ્યકિત નિંદા હલકા પ્રકારનું વાચન, અને નીતિભંગ કરનારા વિચાર જંતુઓ છાપાઓ દ્વારા તેમજ અતિશયોક્તિ ભરેલાં લખાણો જનતા સમક્ષ જે છાપાઓ મુકે છે તેનો ફેલાવો થાય છે, આ પરિસ્થિતિમાં શિષ્ટ રીતે વિચારો દર્શાવનારાં છાપાંઓ આર્થીક રીતે કમજોર બનેં છે, સંખ્યાબળ પણ ન વધારી શકે અને લાભદાયી રીતે પોતાનો વ્યવસાય પણ ન કરી શકે એં સ્વાભાવિક છે.

જેમ વ્યક્તિ માત્રને વિચારનું સ્વાતંત્ર્ય છે. તેમ વાણીસ્વાતંત્ર પણ હોવું જોઇએ. પરંતુ વિચાર અને વાણીનાં કર્તવ્ય તથા અધિકાર એક સરખાં નથી. સારા કે નરસા વિચારની અસર તેના કરનારા ઉપર જ થાય છે. જ્યારે વાણી અને લેખનની અસર તો સંબંધ ધરાવતા બધા વર્ગો ઉપર થાય છે.

કોઇ વિચાર ઉગ્ર હોય, હિંસક હોય છતાં પણ જો એ વિચાર કેવળ નિષ્ક્રિય હોય તો તેનાથી સમાજ નિર્ભય રહી શકે છે. પરંતુ તે વાણી કે લેખન દ્વારા પ્રકટ થાય છે ત્યારે જ સમાજને હાનિ કરે છે.

અત્યારે તો વાણી અને લેખન સ્વાતંત્ર્યને નાગરિકપણાના અધિકારનું એક અંગ ગણી, તે પરત્વે એટલી અમર્યાદ છુટ લેવામાં આવે છે કે જેથી સંસ્કૃતિ અને પ્રજાની સંસ્કારિતાના મુળમાં ઘા પડે છે. સામાજીક સંબંધોમાં લોકોની હલકટ વૃત્તિને પોષણ મળે એવું કાંઇ બોલવું કે લખવું જોઇએ નહીં, સ્પષ્ટવાદિત્વની સાથે સાથે વાણીમાં અને લેખનમાં ઔદાર્ય પણ હોવું જોઇએ. પત્રકારત્વનો આ એક આદર્શ છે.

ગ્રાહકોને વિનતી

'ઇન્ડીયન ઓપીનીયન'નું ઇંગ્લીશ પ્રકાશન "ઓપીનીયન" નામે પ્રસિદ્ધ કરવાનું અમે જ્યારથી નક્કી કર્યું છે, ત્યારથી કાયદેસર અમારાથી બન્ને પત્રો એકજ રેપરમાં મોકલી ન શકાય જે ગ્રાહકો બે પત્રો મંગાવે છે. તેઓને બન્ને પત્રો જુદા જુદા રેપરમાં મોકલાય છે. આથી બન્ને પત્રો જુદા જુદા મળતા કોઇક વાર ઢીલ થવા સંભવ રહે

ઘણા ગ્રાહકોએ એકજ પત્ર જોઇને અમને બીજુ પ્રકાશન ન મળ્યાંના પત્રો લખ્યા છે. અમે માનીએ છીએ કે, તેઓને ત્યાર પછી તરતજ બીજુ પ્રકાશન પણ મળ્યું જ હશે તેમ છતાં જેઓને ન મળતા હોય તેઓ જો જણાવશે તો ફરી મોકલવામાં આવશે

વ્યવસ્થાપક
'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'

મારે મન તે જ સુખી છે જે વાન થવાનો પ્રયત્ન કરે છે ને પ્રતિદિન ભલાઈ તરફ જાય છે.

પ્રયત્નમાં મચ્યા રહેવાનો ગુણ માં નથી, તેવાએ કરેલી સેવા ધારણ કરેલી તલવારની બરોબર . છે

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

નવા સ્વતંત્ર થએલા રાજયને સ્ટ્રાઈડમનો સંદેશો

દક્ષીણ આફ્રિકાના વડા પ્રધાન મી. જે. જી. સ્ટ્રાઈડમે મલાયા ઉપર એક સંદેશો પાઠવતા જણાવ્યું છે કે, "તમારી આંતરરાષ્ટ્રીય સમાજ-વાદીઓ સાથેની લડતમાં અમારા દેશ ને પુરેપુરી હમદર્દી છે. આજે તમારૂં નવું સ્વતંત્ર રાજ્ય સ્થપાયું છે, એની ઉન્નતિ અમે ઘણાજ રસથી જોઇ રહ્યા છીએ. આ અવસર ઉપર હું મલાયાની પ્રજાને શુભેચ્છાઓ પાઠવું છું લગભગ ૪૦૦ વર્ષ પહેલા પોર્ટુગીઝ લોકોએ અમારા દેશમાં કેપ ઓફ ગુડ હોપ ની શોધ કરી હતી ત્યારથી યુરોપ અને પુરવના દેશો સાથે અમારો વેપારનો સંબંધ વધ્યો છે અને આજે મલાયા સાથે પણ એ સંબંધ અમુક અંશે જારી રહ્યો છે. એટલા માટે આજે એ યોગ્ય છે કે આ અવસર પર હું તમને "ગુડ હોપ"નો સંદેશો પાઠવું જેથી તમારૂં રાજ્ય ફળે ફુલે અને ખીલે અને હાલ પ્રાપ્ત કરેલી સ્વતંત્રતા હમેશા ભોગવે.

હું મારા લોકો તથા મારા દેશ તરફથી એવી ભાવના વ્યકત કરવા ઇચ્છું કે આપણા બે દેશો વચ્ચે હમેશા પ્રેમ ભર્યો અને મીત્રતાનો સંબંધ રહે, અને આપણા બન્ને દેશો ને લાગુ પડતા સવાલો ઉપર આપણે હમેશા સહમત રહીએ."

સર્વોદયના પથિકોનો માર્ગ

વ્યક્તિવાદ અને નફાના હેતુની સિદ્ધિ માટેની અમર્યાદીત પ્રવૃત્તિના અનિષ્ટો સામેની એક સુધારક બળ તરીકે સમાજવાદ અને સામ્યવાદનો ઉદ્ભવ થયો છે એમ આચાર્ય વિનોબા ભાવે સાપ્તાહિક "ભૂદાન"માં એક લેખ લખતાં જણાવે છે. આચાર્ય વિનોબા ભાવે વધુમાં જણાવે 'છે કે સર્વોદય સંપૂર્ણ અને સ્વતંત્ર વ્યવહારિક જીવન ફલસુફી છે સર્વોદયને તેની પોતાની કોઇ છાવણી નથી, બધાના હિત માટે તે કામ કરે છે. પરિણામોનો જરા પણ વીચાર કર્યો વીના તેને પોતાને જે સાચુ લાગે છે તે જ તે કરે છે. સર્વોદય હંમેશાં શરૂઆત કરવાની પહેલ કરે છે. સર્વોદયવાદી હમેશાં પોતાના થી જ શરૂઆત કરે છે, કોઇના પ્રત્યાઘાત રૂપે સર્વોદયની પ્રવૃત્તિ નથી.

આચાર્ય વિનોબા ભાવે વધુમાં જણાવે છે કે ઘણા લોકો સિદ્ધાંતિક રીતે આનો સ્વીકાર કરે છે પરંતુ તેઓ પૂછે છે કે બીજાઓ આમ કરશે જ તેની શી ખાતરી?

ભારતની નીતિ

દ્રષ્ટાંત તરીકે ભારત સહઅસ્તિત્વ અને પંચશીલના સિદ્ધાંતને વરેલું છે છતાં અમેરીકાની સહાયથી પાકીસ્તાનને શસ્ત્રસજ્જ થતું જોઇને ભારતે પણ શસ્ત્રસજ્જ થવાની શરૂ-આત કરી. આનો અર્થ એ થયો કે ભારતે પહેલ કરવાની તક ગુમાવી અને તે કોઇકનું અનુયાયી બની ગયું છે. આપણું વર્તન કોઇની પ્રત્યાઘાત રૂપે અથવા કોઇની નકલરૂપે ન હોવું જોઇએ.

બન્નેનું હિત

ભારત જો પોતાની સશસ્ત્રશકિત ઘટાડે તો શું થાય એવો પ્રશ્ન પુછીને અને એ પ્રશ્નનો પોતે જ જવાબ આપતાં આચાર્ય વિનોબા ભાવે જણાવે છે કે તો કાં તો એવું બને કે ભારત પર પાકીસ્તાન આક્રમણ કરે અથવા તો ભારત તરફના આક્રમણના કલ્પીત ભયમાંથી પાકીસ્તાન મુકત થાય. જો પ્રથમ વસ્તુ બને તો જગત નો લોકમત પાકિસ્તાનને આક્રમણના પંથેથી પાછા હઠવાની ફરજ પાડે અને જો બીજી વસ્તુ બને તો પાકીસ્તાન પણ પોતાની સશસ્ત્ર શકિત ઘટાડે અને એમા તો બન્નેનું હિત જ થાય. પ્રગતિ કરવાનો આ એક જ માર્ગ છે.

નૈતિક બળ

અંતમાં આચાર્ય વિનોબા ભાવે જણાવે છે કે ભયથી મુકત થવું એ સર્વ પ્રથમ જરૂરી છે. સાચી રીતે કામ કરવામાં સફળતા સમાયેલી છે. આજે આપણે પરિણામોના ભયથી ઘેરાયેલા છીએ અને તેની જ સતત અસર વિષે ચીંતાતુર રહીએ છીએ. પરિણામની ચીંતા કર્યા વિના સાચુ જ પગલુ લઇશું તો એક નૈતિક બળ ઉભું થશે. આવા પ્રકારની વાતને સમાજવાદ કે સામ્યવાદમાં સ્થાન નથી. સમાજવાદ અને સામ્યવાદ રાજ્યની લશ્કરી શકતી પર જ આધાર રાખે છે. આટલા પુરતા મૂડીવાદ અને તે બન્નેની વચ્ચે કોઇ ફેર નથી. ભલે તેઓ અંદર અંદર એક બીજા સાથે ઝઘડે પણ તેઓ એક જ છાવણીના અનુયાયી છે.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેકસ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો:

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૮–૧૬૫૪.

વિવિધ વર્તમાન

હીંદની બેંકે બે આફ્રિકનોને ભણવા મોકલ્યા

યુગાન્ડાના બે આફ્રિકન વિદ્યાર્થીઓને ઇસ્ટ આફ્રિકાની "બેંક ઓફ બરોડા"એ બેંકનું કામ ભણવા હીંદ જવા માટે શિષ્યવૃત્તિ આપી છે.

બીજા એક વિદ્યાર્થી પણ ટુંક મુદતમાં બેંકનું ભણવા હીંદ જશે.

આ લોકોને મહીનાના ૩૦૦ શીલીંગ શિષ્યવૃત્તિ મળશે. મુંબઇનું ભણતર પુરૂ કરી તેઓ હીંદની બેંકર પરીક્ષા માં બેસસે.

આમાંથી એકને ભણવા માટે જવા નો ખરચ મહેન્દ્ર મહેતા એ આપ્યો છે.

મલાયાનો આઝાદ દીન

મલાયા ૩૧મીના આઝાદ બન્યું તે પ્રસંગે હીંદથી ગએલા પ્રતિનીધી મંડળ માં શ્રી એસ. કે. પાટીલ મુખ્ય હતાં.

મલાયામાં હીંદના હાય કમીશનરની નિમણુક કરવામાં આવી છે. શ્રી વી. એમ. એમ. નાયર ત્યાં પ્રથમ એલચી તરીકેનો હોદ્દો સ્વીકારશે.

શ્રી પાટીલે જણાવ્યું હતુ કે, મલાયાની સત્તા સુપ્રત કરતી વખતે બન્ને બાજુએથી–બ્રિટીશ અને મલાયા–ખુબ શાંતી અને મૈત્રી ભરી રીતે કરાઇ છે.

"હીંદની જેમજ મલાયાએ પણ મોટી અને લાંબી આઝાદીની લડત કરી બલીદાન અને ત્યાગ વડે આઝાદી મેળવી છે તેથી અમે હીંદીઓ ઘણા હર્ષીત છીએ." પાટીલે મલાયામાં જણાવ્યું હતું.

સપટેંબરના પહેલા અઠવાડીયામાં મલાયાના એલચી પોતાનો ન્યુ દિલ્હી નો હોદ્દો સંભાળી લેશે એમ મનાય છે.

ઘાનાના નાણા પ્રધાન હીંદમાં

ઘાનાના નાણા પ્રધાન મી. ઇ, એ. ગ્બીડીમાહ જેઓ મલાયાના આઝાદી ના પર્વ પ્રસંગે ઘાનાના પ્રતિનીધી મંડળના નેતા તરીકે મલાયા જતા હતા ત્યારે હીંદને કીનારે ટુંક સમય માટે રોકાયા હતાં.

નાણા પ્રધાને તે દરમ્યાન કલકત્તા માં જણાવ્યું હતુ કે, "ઘાનાની પરદેશ નિતી પ્રત્યેક રાષ્ટ્ર સાથે મૈત્રી રાખવા ની છે. તે કોઇ પણ બ્લોકમાં જોડાવવા નથી ઇચ્છતું."

વધુમાં નાણા પ્રધાને જણાવ્યું કે, "છેલ્લા દશ વર્ષમાં વડા પ્રધાન નહેરૂ બળવાન બન્યા છે તે જોઇને અમને થયું કે અમારે હીંદની તટસ્થ વૃતિનો સ્વિકાર કરવો."

મલાયા માટે ઉપડી જતા પહેલા તેઓએ જણાવ્યું હતુ કે "હીંદ અને ઘાના વચ્ચે મોહોળો વેપાર થઇ શકવા ની પૂર્ણ શકયતાઓ છે. અમે હીંદનો માલ વધુ લેવા ઘણા ખુશી હશું." વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે, હું પાછો ફરતા તા. ૪થી સપટેંબરના વડા પ્રધાન નહેરૂની મુલાકાત લઇશ.

સેવાગ્રામનો આશ્રમ ફરી ચાલુ થશે

સેવાગ્રામ આશ્રમ કેટલાક સમયથી બંધ છે અને આશ્રમવાસીઓ ભુદાન કાર્યમાં જોડાઈ ગયા હતા. ગાંધીજી ની કુટિર પણ વિનોબાજીના આદેશ બાદ બંધ રહેતી હતી. હવે એમ જાણવા મળે છે કે ઓકટોબર મહિના થી સેવાગ્રામ આશ્રમ પુર્વવત ચાલુ રહેશે. શ્રી ચમનલાલ શાહ કે જેઓ જુના આશ્રમ વાસી છે તેઓ ફરી આશ્રમમાં રહેવા આવી જશે અને બાપુની કુટિર પણ ખુલી જશે.

આશ્રમની વ્યવસ્થા સર્વ સેવા સંઘ હસ્તક છે.

આફ્રિકન સ્ત્રીઓની ધરપકડ

મોરોકો ટાઉનશીપની આફ્રિકન સ્ત્રી એ સશસ્ત્ર પોલીસ સામે જઇ પોતાને પકડવા જણાવ્યું હતું. આ પોલીસોએ ૩૫ સ્ત્રીઓ કે જેઓએ જાહેરમાં પોતાની "રેફરન્સ બુક" બાળી નાખી હતી તેમને પકડી હતી. બીજે દીવસે એટલે તા. ૪ સપટેમ્બરના સવારના પોલીસો ફરી ઘરોમાં દાખલ થઇ તપાસ કરી રહ્યા હતાં. તેઓએ એક આ-ફ્રીકન પાસો બાળતો જોયો અને તેને પકડી ગયા. આ જોઇ સ્ત્રીઓએ તેમની સામે જઈ પોતાને પકડી જવા જણાવ્યું, ઘણા આફ્રિકન પુરૂષોએ પણ તેમને પકડી જવા અથવા પોતા પર બંદુકો ચલાવવા કહ્યું. પોલીસોએ તેમ ને વિખેરાઇ જવા કહ્યું પોલીસ પાસે જેઓને પકડયા હતાં તેઓ સામે જ ફકત પુરાવા હતાં. પણ આ લોકો વિખેરાયા નહી.

"તમે જો અમારી બેનોને પકડો છો તો અમને પણ પકડી જાવ." એવી બુમો પાડતા રહ્યાં. ૨૩૩ મરજી-યાત રીતે પકડાઇ ૩૦ માઇલ ઝીરસ્ટ મુકકામે પોલીસ ટ્રકોમા અને બસોમાં ગયા હતાં.

આ લોકો કોર્ટના આંગણામાં નાના બાળકો સાથે બેસી રહ્યા હતાં. તે દરમીયાન તેમના પુરૂષો પોતાને રહે-ઠાણે આવી વકીલની સલાહ લઇ રહ્યા હતાં.

રીઝર્વ પર પોલીસનો સખત પહેરો મધરાત સુધી રહ્યો હતો.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ગાંધી સાહીત્ય

ઉ. આ. નો ઈતીહાસ	૭	૬
મહાદેવ દેશાઈનું જીવન ચરીત્ર	૨	૩
મહાદેવ દેશાઈની ડાયરી ભા. ૧	૧૦	૦
,, ,, ,, ભા. ૨	૧૨	૦
,, ,, ,, ભા. ૩	૧૧	૬
,, ,, ,, ભા. ૪	૮	૦
,, ,, ,, ભા. ૫	૧૧	૦
બાપુની કારાવાસની કહાણી	૧૫	૦
હસ્ત લીખીત હીંદ સ્વરાજ્ય	૪	૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)	૭	૬
ગાંધીજીની સંક્ષીપ્ત આત્મ કથા	૨	૬
બાપુની ઝાંખી (કાકા કાલેલકર)	૩	૦
બાપુની પ્રસાદી	૫	૦
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ (કી. મશરૂવાળા)	૩	૦
નીતી નાશને માર્ગે (ગાંધીજી)	૨	૦
અનાસકતી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતાજીનો કરેલો અનુવાદ)	૧	૬
ધર્માત્મા ગોખલે (ગાંધીજી)	૧	૯
આશ્રમ ભજનાવલી	૧	૦
હીંદનો કોમી ત્રીકોણ (કોમવાદ વિશે લખેલું)	૧	૦
આરોગ્યની ચાવી	૧	૬
કીંગ કોંગ એક સાહસથી ભરપુર બાળ વાર્તા	૩	૦

મળવાનું ઠેકાણું : આ ઓફીસ.

'Indian Opinion' P. Bag., Durban, Natal.

નવલ કથાઓ

સારા સારા લેખકોનું સુંદર સાહીત્ય

નવલીકાઓ (મેઘાણી)	૬	૬
સોરઠી ગાથા ૪	૩	૬
એક બીંદુ	૭	૦
ઉભી વાટ	૮	૬
ઉન્નયન	૭	૦
કલાની સહચરી	૫	૦
શહીદોનો સંદેશ (આયરલેન્ડના શહીદ)	૪	૦
સોનેરી છાયા	૧૦	૦
છાયા પ્રકાશ	૧૩	૬

ર. મ. દેશાઇ કૃત

દિવડી	૧૨	૦
માનવી ખંડીયેરો (એક રક્ત પિત્તીની આત્મ કથા)	૬	૦
લોક ભાગવત (નાનાભાઈ ભટ્ટ કૃત) શ્રીમદભાગવતની કથાઓ	૧૬	૦
કીમીયાગારો (૧૮ મહાન નરનારીઓનો ટુંક પરીચય) યશોધર મહેતા	૬	૦
મુક્ત પંખી	૮	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ.

'Indian Opinion'

P. Bag, — DURBAN.

બીજાં કેટલાંક પુસ્તકો

ઈશ્કની ગુશ્શુ (નવલ કથા)		૬	૦
શહીદનો સંદેશ ,,		૪	૦
મરૂ ભગિમાં ,,		૪	૦
મેઘધનુષ્ય ,,		૭	૬
લુઇ પાશ્ચર (જીવન ચરીત્ર)		૫	૦
નુતન રશિયામાં ડોકીયું		૩	૬
સોક્રેટીસની સફર		૨	૬
જીવતા તહેવારો (કા. કાલેલકર)		૫	૦
ઇશાવાસ્ય (વિનોબા)		૧	૬
સ્થિતપ્રજ્ઞ દર્શન ,,		૪	૦
ગીતા પ્રવચનો ,,		૩	૦
મધુકર ,,		૪	૯
જીવન દ્રષ્ટિ ,,		૩	૯
સત્યના પ્રયોગો-આત્મ કથા (ગાંધીજી)		૭	૬
દીલ્હી ડાયરી ,,		૭	૬
રામનામ ,,		૨	૦
બાપુ મારી મા (મનુબેન)		૧	૬
મહાદેવભાઇની ડાયરી (પાંચ ભાગ.)	૨	૧૮	૩
ગુજરાત વિદ્યાપીઠનો જોડણી કોશ	૧	૨	૬
મહાદેવભાઇનું પુર્વ ચરિત્ર		૨	૩
માનવી ખંડેરો (કાલેલકર)		૬	૦
વ્યાપક ધર્મ ભાવના (ગાંધીજી)		૬	૦

Obtainable from:

'INDIAN OPINION', P. Bag Durban.

વાંચવા લાયક સાહિત્ય

ગો સેવા (ગાંધીજી)	૨	૦
ગીતા બોધ (ગાંધીજી)	૧	૦
બા બાપુની શીળી છાયામાં (મનુ ગાંધી)	૪	૬
મધુકર (વિનોબા)	૫	૬
ત્યાગ મુર્તિ અને બીજા લેખો (ગાંધીજી)	૬	૦
ત્યારે કરીશું શું (ટોલ્સટોય)	૪	૯
વ્યાપક ધર્મ ભાવના (ગાંધીજી)	૬	૦
દારૂબંધી (કુમારઅપ્પા)	૧	૩
ઓતરાતી દીવાલો (કાલેલકર)	૧	૩
કન્યાને પત્રો ન. પરીખ (તારૂણ્યમાં પ્રવેશતી બાળાઓ માટે)	૨	૬
મરકુંજ (મ. ત્રીકમજી ક્ષયરોગી માટે)	૨	૦
ગાંધીજી (બાળકો માટે ચરીત્ર)	૧	૬
વિશ્વશાંતી કાવ્ય (ઉ. જોશી.)	૧	૦
બહેનોને (રા. અમૃતકોર)	૧	૦
હીંદી રાષ્ટ્રીય મ. સ.નું બંધારણ	૧	૦
આત્મ રચના જુ. દવે.	૮	૦
દીલ્હી ડાયરી (ગાંધીજી)	૭	૬

મળવાનું ઠેકાણું

'INDIAN OPINION'

Private Bag,

Durban.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રૂસ્તમજી જાલભાઈ રૂસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોકસ ૧૬૧૦.
રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ડલેવન્થ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન્સઃ
ઓફીસ : ૨૫૮૪૫
રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

હવે તમારે નિરાશ થવાની જરૂર નથી!

કારણ ??

ક્યાં જશો ?

નથી રહેવું છે અલ્લડ,
બની જવું છે ફેશનેબલ?
આ દુનિયા બધી પલટાણી,
રે! નથી રહેવાના જુનવાણી!
લુંગડાં સાલ્લાં દો ફગાવી,
સાડી કે અંબર લો સોહાવી,
જોડા ખાસડાં કેવા? છી! છી!
મંગાવી લો બુટ. ઉંચી એડીના!
સુતરાઉ કાપડ, કેવું જુનું?
નાઇલોન રેશમ? અહા! સોહામણું
મગ, ચણા તુવેર કે દાળ,
મળે છે બધું અહીંયા જ!
માટે—
ચાલી આવો તમે સમજી,
મણિલાલ રતનજીની કંપની

* તમારી માનીતી સાડી—બનારસ જરી જોર્જેટ, બનારસ રેશમ, મેસુરી, સીફોન, કાશ્મીરી, જરીટીનસીલ, કોર પાલવ, દેશી પટોરા વગેરે છેલ્લી ડીઝાઇન.માં આવી ગઇ છે!
* તમને ગમતી બોર્ડર્સ—બનારસ બોર્ડર, રેશમી કોર પાલવ, જરી કોર પાલવ, જરીની કોર: રૂપેરી તથા સોનેરી વગેરે આકર્ષક રૂપમાં મળશે.
* નાઇલોનમાં સાડી તેમજ ડ્રેસ અને બ્લાઉઝ માટે કાપડ તમને મન પસંદ મળશે.
* તમારી પુત્રી માટે બ્લાઉસ તથા ડ્રેસનું કાપડ અનેક વિધ રંગમાં મળશે.
* લગ્નને લગતી દરેક ચીજો—પૂજાનો માલ, ઘર, કાંકણ વગેરે માટે અમને મળો.
* દેશી કરિયાણું મોટા જથ્થામાં સાફ તેમજ કિફાયત ભાવે મળશે.
* તમારી દરેક જરૂરીયાત માટે તમારી માનીતી દુકાને જ આવો:

શૃંગારના સાધનો—કંકુની શીશી, ચાંદલા, વાળ, બંગડી, પાટલા રેશમી કુમટા, જરીની વેણી જરીના જોડા વગેરે હમણાં નવા સ્ટોકમાં આવ્યા છે.

"એક નૂર આદમી હજાર નૂર કપડાં"

ભાવ માટે અમને લખો:

પિત્તળના વાસણો—પિત્તળ તથા તાંબાના નાના મોટા લોટા, દીવીઓ, આરતીની દીવી, પિતળ તથા જર્મનની વાડકી, પવાલા, જર્મનની ગુલાબ દાની ધૂપદાની, તાંબડા વગેરે હમણાંજ આવ્યા છે.

Phone: 27709. Residence: 22744.

Manilal Ratanjee & Co., (Pty) Ltd.

136 Prince Edward Street, DURBAN.

અમેરિકાના અનુભવો

[શ્રીમતી સૌદામીની બેન મહેતા અમેરીકામાં વોશીંગ્ટન ખાતેના હીંદના એલચીના પત્ની છે. અમારી વિનતીને માન આપી તેઓએ આ લેખ અમને મોકલ્યો છે જે આભાર સાથે અમારા વાંચકોની જાણ માટે અત્રે આપીએ છીએ.—તંત્રી.]

અમેરીકામાં આવતાંની સાથે સહુથી પહેલાં આ દેશના અઢળક ધનથી અંજાઇ જવાય છે, પહેલી નજરે કયાંએ દરિદ્રતા જણાતી નથી. અને દેશની સમૃદ્ધિ અને વૈભવ જોઇને છક થઇ જવાય છે, અમેરીકન લોકો જેટલો પૈસો કમાઇ જાણે છે. તેટલોજ ખરચી જાણે છે. પોતાના સુખ સગવડ અને મોજશોખ માટે પુષ્કળ ખર્ચ કરે છે અને ધર્માદામાં પણ પ્રચુરધન આપે છે. અમેરીકાની લગભગ બધી જ હોસ્પીટલો પ્રજાના દાનથી ચાલે છે તેમજ મોટા ભાગની યુનીવર્સીટીઓ પણ દાનવીરોની મદદથી ચાલે છે. એકંદરે અમેરીકન લોકોનું મન ખુબ જ ઉદાર હોય છે. અમેરીકાની પંદર કરોડની વસ્તીમાં પાંચ કરોડ મોટરો છે. અમારા ડ્રાઇવરની મોટર છે. માળીની પોતાની મોટર છે અને ઘરકામ કરવા આવનાર બાઇની પણ પોતાની મોટર છે. ગરીબ ગણાતા લોકોના ઘરમાં પણ, ટેલીફોન, રેડીઓ અને ફ્રીજીડેર હોય છે. આ ચીજો આ દેશમાં જીવનની જરૂરીઆતો ગણાય છે.

અમેરીકન સ્ત્રીઓ જેટલી સ્વતંત્રતા ભોગવે છે એટલી દુનીયામાં બીજા કોઇ દેશમાં સ્ત્રીઓ સ્વતંત્રતા ભોગવતી નહિ હોય. કુટુંબમાં છોકરા અને છોકરીનું સમાન સ્થાન ગણાય છે, બ્હાર હરવા ફરવાના અને મિત્રો સાથે બ્હાર જવામાં છોકરાઓ અને છોકરીઓને સરખીજ સ્વતંત્રતા હોય છે, આર્થીક રીતે પણ સ્ત્રીઓ ખુબ જ સ્વતંત્ર હોય છે. પિતાની મીલ્કતમાં છોકરીનો હિસ્સો છોકરા જેટલો જ હોય છે અને પતિની મીલ્કતમાં પણ પત્નીનો હિસ્સો મોટો હોય છે. એટલે પરિણામે ઘણી સ્ત્રીઓ પાસે પુષ્કળ મોટી મીલ્કત હોય છે, અમેરીકન સ્ત્રીઓ ઘરકામ કરવામાં બહુ જબરી હોય છે. બધું જ કામ હાથે કરે છે કેમકે અહીં ઘરકામ કરનારા નોકરો ભાગ્યે જ મળે છે. તે ઉપરાંત સ્ત્રીને ત્રણચાર છોકરાં સાચવવાનાં હોય અને બજારમાંથી બધી ચીજો લાવવાની હોય છે. આ બધા ઉપરાંત રહોજ પડે તે પતિ સાથે મોટરમાં ફરવાં પણ જાય છે. અહીંની સ્ત્રીઓનાં શરીર એટલાં મજબુત હોય છે કે કામનો ભાર ખુશીથી ઉપાડી શકે છે. સ્ત્રીઓને ઘરકામમાં તેમજ બાળકો સાચવવામાં પુરૂષો મદદ કરે છે. ઘરકામ માટે ઘણી સગવડ હોય છે વીજળીના અથવા ગેસના ચુલા હોય એટલે સગડી સળગાવવાની માથાકુટ નહીં. કપડાં ધોવા માટે સંચા હોય એટલે એક મોટી સગવડ મળી જાય. કાચની રકેબી ધોવા માટે પણ મશીન હોય છે. ગલીચા અને શેતરંજી સાફ કરવાના પણ સંચા હોય છે. વળી જ્યારે બાળકો ન્હાનાં હોય ત્યારે એમના બાળોતીયાં ધોવાના પણ કંપની હોય છે. જે ઘેર આવીને બાળોતીયાં લઇ જાય અને ધોઇને અસ્ત્રી કરીને પાછાં આપી જાય. ગૃહિણીનું ઘરકામ સગવડ ભરેલું અને સહેલું કરવાના સતત પ્રયાસ થયા જ કરે છે. એથી આપણા દેશમાં ઘરકામ જેટલું કંટાળા ભરેલું અને ઢસરડા જેવું અહીં નથી લાગતું.

અમેરીકન સ્ત્રીઓ પોતાનું સૌંદર્ય વધારવાનો અને દેહાકૃતિ સપ્રમાણ રાખવાનો સતત પ્રયાસ કરે છે. યૌવન જેટલું લંબાવાય તેટલું લંબાવે છે. આપણી સ્ત્રીઓ ચાળીસેક વર્ષની થાય એટલે પોતાને ઘરડી માને છે અને ઘણી વસ્તુઓનો ત્યાગ કરે છે. જ્યારે અમેરીકામાં ચાળીસ વર્ષની સ્ત્રીઓ પોતાને જુવાન માને છે અને જીંદગીના મોજશોખ ખુબ ઉત્સાહથી ભોગવે છે.

અમેરીકન બાળકોનાં શરીર એટલાં સશક્ત હોય છે કે તે જોઇને આપણા દેશના શાળાઓમાં ભણતાં છોકરા તથા છોકરીઓનાં નિર્માલ્ય શરીર માટે ખુબ દુઃખ થાય છે, અહીં કોલેજમાં ભણતા વિદ્યાર્થીની સરેરાશ ઉંચાઇ હવે છ ફીટ ગણાય છે અને સરેરાશ વજન ૧૬૦ રતલ ગણાય છે. આ દેશમાં ખોરાકને સાત્વિક અને પુષ્ટિકારક બનાવવા તરફ ખુબ જ લક્ષ અપાય છે. આપણા દેશમાં ખોરાકને સ્વાદિષ્ટ બનાવવાં તરફ ફક્ત ધ્યાન અપાય છે. શરીર માટે શું સારૂં તેનો આપણે વિચાર કરતાં નથી. અહીં બધી હોટલ તથા રેસ્ટોરાંમાં સ્વચ્છ અને આરોગ્યના નિયમ સાચવીને બનાવેલો ખોરાક વેચાય છે. તેથી બ્હાર ખાવામાં જરા પણ જોખમ નથી હોતું. આખા દેશમાં સ્વચ્છ પીવાનું પાણી અને ચોકખું દુધ મળે છે. એટલે પાણી અને દુધ મારફત ફેલાતાં ટાઇફોઇડ અને કોલેરા જેવા રોગ અહીં બિલકુલ ચાલતા નથી. બાળકો છેક જ ન્હાના હોય તેમને બળીઆ મૂકવા ઉપરાંત મોટી ઉધરસ (*Whooping Cough*), ડીપ્થીરીયા તથા ટીટનસ (ધનુર)નાં ઇન્જેકશન આપવામાં આવે છે જેથી એ ભયંકર રોગોમાંથી એ લોકો હંમેશ માટે મુક્ત રહે. અહીં બાળકને બહુ વ્હેલો ખોરાક આપવામાં આવે છે. ત્રણ મહીનાના બાળકને કાંજી, ધુટેલાં શાક, અને ઘુટેલાં ફળ આપવામાં આવે છે. એક વર્ષની અંદરની ઉંમરનાં બાળકો માટે શાક, ફળ, પુડીંગ, મીટ વિગેરે ખોરાક તઇયાર બાટલીઓમાં વેચાય છે. ન્હાનપણથી પુષ્ટિકારક ખોરાક આપવાથી બાળકો મજબુત બને છે.

અહીં સાધારણ રીતે બાળક સાચવનાર બાઇ અથવા આયા હોતી નથી તેથી જ્યારે માબાપને સાથે બ્હાર જવાનું હોય છે ત્યારે બાળકોને સાચવવા માટે *Baby-sitter* બોલાવવાની પ્રથા હોય છે. આ બેબી—સીટર કલાકના ત્રણ, ચાર કે પાંચ રૂપિયા લે છે. કોલેજમાં ભણતી યુવતિઓ અથવા મોટી ઉંમરની બાઇઓ આવું કામ કરવા તઇયાર હોય છે. કેટલાક લત્તાઓમાં સ્ત્રીઓ એકબીજાનાં બાળકો પૈસા વગર સાચવે છે.

અમેરીકામાં દરેક બાળકને પ્રાથમીક કેળવણી તથા હાઇ સ્કુલની કેળવણી મફત મળી શકે છે. પાંચ કે છ વર્ષની ઉંમરે બાળક શાળામાં દાખલ થાય છે અને સત્તર વર્ષની ઉંમર સુધી શાળામાં ભણે છે. અઢાર વર્ષ પહેલાં સામાન્ય રીતે કોઇને યુનીવર્સીટીમાં દાખલ કરતા નથી. આપણા દેશમાં બહુ ન્હાની ઉંમરે મેટ્રીકની પરીક્ષા પાસ કરવાની ઘેલછા છે. ચૌદ વર્ષની ઉંમરે કોલેજના અભ્યાસનો બોજો મગજ અને શરીર માટે વધારે પડતો ગણાય. એ વાત ઘણા લોકો નથી સમજતા. માબાપ પોતાના છોકરાં ન્હાની ઉંમરે કોલેજમાં જાય તેથી ગર્વ લે છે, અમેરીકામાં વધારે ભાગની યુનીવર્સીટીઓ ખાનગી હોય છે પણ દરેક સ્ટેટમાં એકાદ સ્ટેટ યુનીવર્સીટી હોય છે અને તેની ફી બહુ થોડી હોય છે. એટલે પુષ્કળ વિદ્યાર્થીઓ કોલેજમાં અભ્યાસ કરી શકે છે.

અમેરીકન લોકો એકંદરે મળતાવડા સ્વભાવના હોય છે અને નિખાલસ દિલના હોય છે. થોડી ઓળખાણે પોતાના જીવનની અંગત વાતો કહેતાં તેઓ અચકાતા નથી. એ લોકો મ્હેમાનગીરી બહુ સારી કરી જાણે છે. સામાન્ય અમેરીકનના જીવનમાં અસ્થિરતા જણાય છે. એ લોકોને મોટરમાં ફરવાનો ગજબ શોખ હોય છે. એક માણસ પાંચ કે દશ વર્ષ એક ગામમાં નોકરી અથવા વેપાર કરે અને એકદમ એને પાંચસો કે હજાર માઇલ દુરના શહેરમાં જઇને રહેવાનું મન થાય તો ઘરબાર વેચીને ચાલ્યો અને નવેસરથી નવા ગામમાં જીવન શરૂ કરે. અહીં નોકરી મેળવવી બહુ સ્હેલી હોય છે. ગમે તેટલી ઉંમરે જુની નોકરી છોડીને નવી નોકરી મેળવી શકે છે. છેલ્લાં સો વર્ષમાં અમેરીકન લોકોએ અથાગ મ્હેનત કરીને પોતાના દેશને સમૃદ્ધિની ટોચે પહોંચાડયો છે. અને નિરંતર નવી શોધખોળ કરીને દરેક દિશામાં એ લોકો પ્રગતિ કર્યા જ કરે છે. કુદરતની દરેક મુશ્કેલીઓ ઉપર વિજય મેળવવામાં એ લોકો જીવનનું સાર્થક માને છે, જે મુશ્કેલી કે વિપત્તિ મનુષ્યની આસપાસ જણાય તે ચલાવી લેવામાં તેઓ માનતા નથી પણ તેમાંથી બ્હાર નીકળવાંનો માર્ગ શોધી વિપત્તિનો પરાજય કરવામાં જીવનની ધન્યતા અનુભવે છે.

—સૌદામિની મ્હેતા.

* વોઇસ ઓફ અમેરીકા પરથી વાંચેલું ભાષણ.

કાકડી

કહેવાય છે કે કાકડી મૂળ; મિશ્ર અને ઇટલીની પેદાશ છે. કાકડીમાં શરીરને ઠંડક આપવાના ગુણ સાથે સાથે લોહીને ક્ષારત્વ આપવાનો ગુણ પણ છે. સોડીયમ શિવાય તેમાં કેલ્શીમ, મેગનીસીયમ, ફાસ્ફોરસ, ક્લોરાઇડ, સલ્ફર, લોહ, વિગેરે પણ છે. બી. તથા સી. પ્રચુર પણ થોડુંક હોય છે.

કાકડી જે રોગોમાં વધુ પેશાબ થવાની જરૂર હોય એવા રોગોમાં દરદીને ઘણી મદદરૂપ બને છે. કાકડી હમેશા કાંચી ખાવી જ સારી ગણાય છે. બનતા સુધી જો કુમળી હોય તો છાલ સાથે ખાવી.

નવલ કથાઓ

છેલ્લો અભીનય	૯	૬

બીજાં પુસ્તકો

ભૂદાન યજ્ઞ	૨	૦
શ્રેયાર્થીની સાધના		
(કીશોરલાલ મશરૂવાળાનું જીવન	૭	૬

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

કીશોરલાલ મશરૂવાળા કૃત

સંસાર ધર્મ	૬	૦
દીપ નિર્વાણ (દર્શક)	૭	૦

Indian Opinion,
Private Bag,
Durban, — Natal.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બુકીંગ, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, ફુલટ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેકસ, પરસનલ ટેકસ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને યોર્કશાયર ઈનસ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

Phone 34-1349 P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

33 West Street, JOHANNESBURG.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

જાત જાતનાં નાયલન, રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરૂષો માટે ઉત્તમ જાતના ફુલન્ફ્ જર્સી, પુલોવર, કારડીગન્સ અને બચ્ચાઓ માટે—સુટીંગ; બીબ્સ, બ્લેન્કેટસ, શાલ્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા આમંત્રણ.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૩૪-૧૩૪૯ — બોકસ ૧૫૪૯.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદ્દન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

દુકાન ભાડે આપવાની છે

જોહાનીસબર્ગમાં કોર્ટ સ્ટ્રીટ ઉપર આવેલી આઝાદ કેફી સામે ઇન્ડિયન વસવાટના લત્તામાં, ખાસ મોકાની ખાલી દુકાન ભાડે આપવાની છે.

ભાડું વ્યાજબી

લખો અથવા મળો:

એમ. જીગુભ — ૪૯ એ, મારકેટ સ્ટ્રીટ,
ટેલીફોન નંબર ૩૩-૨૫૧૬ — જોહાનીસબર્ગ.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અથાણ, લીલી અળદ, રતાળ અને સુરણની મોસમ ચાલુ છે. આદુ શી ૧–૩ રતલ, લસણ શી. ૨–૦ રતલ. પાપડ નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાન બજાર ભાવ, પોસ્ટેજ જુદું. બાસ્કીટ ગોલ શી. ૧૦–૬ લાંબી અને સ્કવેર બાસ્કીટ શી. ૧૧–૬ ડઝન.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

નવીન ફીલમ સેટ આવી ગયા છે તરત મંગાવો

સતી અનસુયા	૨	રેકાર્ડ	૧૬	૬
મીસીસ કોકો-કોલા	૪	,,	૩૩	૦
મરીન ડ્રાઇવ	૪	,,	૩૩	૦
લાલ પરી	૩	,,	૨૪	૯
ચક્રધારી	૬	,,	૪૯	૬
હુલા ગુલા	૫	,,	૪૧	૩
હતીમતાઇ કી બેટી	૫	,,	૪૧	૩
મુસાફીર ખાના	૪	,,	૩૩	૦
મુનીમજી	૬	,,	૪૯	૬
મસતાની	૬	,,	૪૧	૩
બાય બાય રે બાય	૪	,,	૩૩	૦
કીસમત કા ખેલ	૪	,,	૩૩	૦
જાગરૂતી	૩	,,	૨૪	૯
નાગીન	૬	,,	૪૯	૬

Packing charge & postage for Union 6--0 and Rhodesia 7--6.

★

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS
(Corner Grey & Lorne Street)
286 Grey Street,
Phone: 29488.
DURBAN.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેશ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાકટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર – ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

૧૭૫૭-૧૮૫૭-૧૯૫૭

(શ્રી. મગનભાઈ દેસાઈ)

૧૭૫૭માં બંગાળાના નવાબ દેશની આઝાદી ચાલી જતી જોઈને સૌથી પ્રથમ અંગ્રેજો સામે લડયા પણ અંદરથી પોલો બની ગયેલો દેશ, આપસ આપસના ઝઘડાને લઈ પાછો પડયો. ત્યારે અંગ્રેજો રાજવી નહોતા બન્યા પણ ફકત વેપારી જ હતાં અને તે પણ બંગાળના નવાબની આણમાં જ છતાં તેની સામે થવાની દેશમાં શકતી નહોતી રહી. કારણ આપણી છીછરી મનો દશા. તેજ વખતે "કાળી કોટડી" જે જાણીતી ઐતિહાસીક બીના છે તે અમલમાં આવી અને અંગ્રેજ રાજયના મંગળાચરણ થયા.

બરાબર ૧૦૦ વરસે તેમની આગે કુંચ પુરી થઈ અને ૧૮૫૭માં તેઓએ સમસ્ત ભારત પર પોતાનું રાજય સ્થાપ્યું દેશી રાજ્યોને પોતાની નબળાઈની જાણ થઈ હતી. પણ આપસ આપસના ટંટાએ તેઓને તે વખતે પણ ફાવવા ન દીધા. ૧૮૫૭માં બળવો દેશદાઝે પ્રેરાઈને કર્યો ખરો પણ કત્તલ શિવાય ખાસ બીજુ પરીણામ ન આવ્યું. ત્યારથી અંગ્રેજોને હીંદમાંથી કાઢવાના પ્રયત્નો થયા પણ રાજ્ય મજબુત થતું ગયું.

અંગ્રેજોને કાઢવા માટે ત્રણ જાતના પ્રયત્નો થયા હતાં તેનું સ્વરૂપ ત્રણ પ્રકારે વર્ણવી શકાય.

૧. ૧૮૫૭માં સશસ્ત્ર બળવાથી.

૨. સરકારી નોકરીઓનું બને તેટલું હીંદી કરણ કરીને અને ધારાસભામાં સ્થાન મેળવી બંધારણસરનું રાજ્ય ચલાવવામાં ભાગ લેવો.

૩. પ્રજાએ એક બની અસહકાર દ્વારા નિઃશસ્ત્ર શાંત બળવો કરવો.

ત્રીજી રીત ફાવી. પહેલી નિષ્ફળ ગઈ અને આમ પ્રજામાં હતાશા જ પ્રેરતી રહી, જો કે તેમાં ખુબ વીરતા અને સાહસ પ્રગટ થયા. બીજી રીત ખીલતી ગઈ ખરી, પણ તે વડે સ્વરાજ્ય ન આવે એવો અનુભવ થયો. ત્રીજી રીત તરફ વળતાં, ૧૦૦ પુરા નહીં પણ ૯૦ વરસમાં આપણે પાછા આપણું રાજય કરતાં થયા—અંગ્રેજો દેશમાંથી ગયા.

આ નેવુ વર્ષમાં આપણે નવી દુનીયા પણ અનાયાસે જોઈ. વિજ્ઞાન, યંત્રો શોધ, અને વિશ્વયુદ્ધ ઇ. જોયાં જાણ્યાં. એ બધી નવી વાતોને સમજતા અને વાપરી જાણતા પણ થયા. પરંતુ આઝાદી આવી તે એ વડે નહીં. જે અમીચંદાઈ—, અને અંગ સ્વાર્થોની સંકુચિતતાઓ અને તેને લઈને આચરાતી અવળચંડાઈ આપણા દેશને અંદરથી કોરી ખાતી હતી, તે બધા મેલને ગાંધીજીએ ધોઈ કાઢવાનો મંત્ર આપ્યો અને આપણું તે દ્વારા પ્રગટનું સાચું સત્વ દેખાડીને કામ લેવાનો કાર્યક્રમ યોજીને આપણને આગળ લીધા. નાતજાત, ધર્મ, ભાષા, ઇ. અનેક કારણોથી અવળી બુદ્ધએ ચડેલા દેશમાં—કદાચ અંગ્રેજી વિદ્યામાંથી તેના પાડો મળ્યા તેથી—વેરવિખેર પડેલી પ્રજાશક્તિને આમ આપણે કેન્દ્રિત કરી અને સ્વરાજ સિદ્ધ કર્યું. તેવે વખતે આપણે ૧૮૫૭ના આપણા પુર્વજોના સાહસને યાદ કરીએ, એ એક રીતે ઉચિત છે. તેમ જ ૧૭૫૭થી માંડીને જોઈએ તો બીજાં નાનાં સાહસો પણ નથી એમ નથી, પરંતુ એ બધાં ની ભાત ૧૯૫૭ના રંગથી જુદી હતી. તે ભાત જગતનો પુર્વરંગ હતો, એ ભુલવુ ન ઘટે. આજે જગતનો શાંતી અને યુદ્ધનિષેધ યુગ બેઠો છે. હીંદે તે બેસાડવામાં, તેના શાંત નિઃશસ્ત્ર બળવાની સફળ રીત વડે, મોટો ફાળો આપ્યો છે. ૧૮૫૭નો શતાબ્દી ઉત્સવ માણતી વખતે આ મોટી વાત ભુલવી ન જોઈએ; કારણ કે પાછાં આપણે ત્યાં હીંસા, સ્વાર્થ ઇ. ની પામરતાની અવળચંડાઈઓ, પ્રજાના જુના માનસ માંથી પાછી ડોકાઈ રહી હોય, એમ જોવા મળે છે. નહીં કે શસ્ત્ર એ બળ છે; ખરૂં બળ ઐક્ય, રાષ્ટ્રનિષ્ઠા છે; તે ન હોવાથી છતે શસ્ત્ર બળે હાર્યા. ૧૭૫૭ પછી બસો વરસે જગત નવા જ યુગમાં પ્રયાણ કરતું થયું છે, તેનું દર્શન કરવું એ ૧૮૫૭ ની શતાબ્દીનો સારભાગ છે.

ગાંધીજીની જીવન કથા

(કથનાર: ગરટ્રુડ મરેય)

પ્રકરણ ૨૫મું

ગાંધી જીવનનો માર્ગ

ગાંધીજીએ તેમના જીવન દરમીયાન ઘણા મહાન સુંદર કાર્યો કર્યા છે. રાજકીય ક્ષેત્રમાં કામ કરનારા ઓના તેઓ રાજા હતાં, અને તે રીતે જ તેઓ તેમને જોતા. દુનીયાની બધી જનતા તેમને જાણતી અને પુજતી. એઓ હજારો અને લાખો રીતે ઘણા જાણીતા થયા હતાં અને હજી રહેશે. પણ સૌથી વધારે આપણે તેમને ચાહીએ છીએ તે છે તેમનું સેવાગ્રામનું જીવન, કારણ આપણે માનીએ છીએ કે, તે આપણી સૌથી પાસે તે વખતે હતાં.

આપણે બધા રાજનીતિજ્ઞ નથી થઈ શકતા અને નથી હજારોને કે લાખોને દોરી શકતા. આપણે બધા આઝાદીને માટે લડનાર બહાદુર સૈનિકો પણ નથી થઈ શકતા. પણ જેઓ આપણી આસપાસ રહે છે તેમના જીવન આપણે વધુ સુખી જરૂર કરી શકીએ છીએ. આપણા પડોશીઓ માંદા હોય ત્યારે તેમને મદદ કરી શકીએ, અભણને ભણાવી શકાય, અને કમનશીબોને થોડી હિમ્મત આપી શકાય. અને આપણી આજુ બાજુનું બધુ સુંદર સાફ અને વ્યવસ્થીત રાખી શકીએ. આપણે બધા દયાળુ શાંત અને પ્રેમાળ બની શકીએ. આપણે બધા સત્ય વકતા, નમ્ર, અને અ.ગ્રા.ધીન બની શકીએ. આ જીવનમાં ઘણી ઉપયોગી ચીજો છે અને તેના વગર દુનીયા કદી સુખી ન થઈ શકે. આજ બધી ચીજો ગાંધીજીએ રોજ પોતાના જીવન માં વર્ષો અને વર્ષો સુધી સેવાગ્રામમાં કરી હતી.

એઓ જાણતા હતાં કે, જો આપણે સાદુ અને સારૂ, સત્ય જીવન જીવશું તો હીંદ સ્વર્ગભૂમી બનશે. એ બહું અઘરૂં પણ નથી જ. પણ સૌથી મોટી અડચણ એજ છે કે, આપણે બહું આળસુ છીએ. ગાંધીજી હીંદના સૌથી વધુમાં વધુ ઉદ્યોગી માણસ હતાં છતાં તેઓ આ બધુ કરી શકતાં. તેમને પોતાનો બધો પ્રયત્ન કરી લોકોને પ્રેમ અને સદાચારનું સૌંદર્ય જોતા શીખવ્યું.

જેઓ તેમની સાથે સેવાગ્રામમાં રહેતા તેઓ તેમની મીઠાસનું વર્ણન કરતાં કયારે પણ થાકતા નથી. જયારે આપણે તે સાંભળીએ ત્યારે આપણે પણ ત્યાં જ રહી જવાનું મન થઈ જાય છે. ગાંધીજી હવે આ દુનીયામાં નથી રહ્યા ત્યારે આપણી ફરજ છે કે, તેમની વાતોનો વધુ અભ્યાસ કરી જાણવું જોઈએ કે શા માટે સેવાગ્રામ દુનીયા પર સ્વર્ગ જેવું જણાય છે. આપણે જો ગાંધીજીની નાની નાની વાતોને આપણા જીવનમાં અનુસરીએ અને આપણા પ્રિય પાત્રોને શિખવીએ તો આપણુ નાનકડું ઘર સુખ અને શાંતીનું ધામ બની રહે.

ગાંધીજી વગર જરૂરી મોજશોખના સાધનો સેવાગ્રામમાં દાખલ ન થાય એ માટે ઘણા કડક હતાં. પોતાની જરૂરીયાતોને પ્રત્યેક પહોંચી વળવું એમ તેઓ સમજાવતાં.

પ્રત્યેક ચીજને ખુબ સાફ રાખવાનું તેઓ જણાવતાં. સાધારણ ગંદવાડ કે ધુળ કે અવ્યવસ્થા તેમને પસંદ નહોતા. તેઓ બધાને સફેદ કપડા પહેરવાનું કહેતા કે, જેથી થોડો પણ મેલ લાગતાં તે પર દેખાઈ આવે અને સાફ કરવો પડે.

[આ લેખ કોપીરાઇટ હોવાથી લેખકની મંજુરી વગર એનો ઉપયોગ ન કરવા ભલામણ છે.]

અમેરીકન નિગ્રો અને નાગરીક હક

૧૬૧૯માં જયારે સૌથી પહેલી આફ્રિકન નીગ્રોને લઈને બોટ અમેરીકાના એક બંદરે આવીને નાંગરી ત્યારે એ ભુમી પર ઘણુ કામ હતું. આ યુગ ગુલામીનો હતો. રૂ અને તમાકુનો મુખ્ય પાક થતો એના ખેતરોમાં ખુબ કામ ગુલામો પાસે લેવાતું. આ ખેતીના માલીકો સસ્તી મજુરી હમેશા માંગતા અને તેથી આફ્રિકાથી ગુલામો લાવવામાં આવતા. આ ગુલામો તે હ.લના નિગ્રોના પુર્વજો. ૧૭૭૬માં ગુલામી સામે બળવો જાગ્યો. અને મનાવા લાગ્યું કે, "માનવ માત્ર એક છે." આ ગુલામી નાબુદ કરાવવાની સૌથી પ્રથમ પહેલ થોમસ જેફરસને કરી હતી. ૧૭૮૭ માં બીજા ગુલામો દાખલ કરવાનું બંધ કરવામાં આવ્યું. ૧૮૦૮માં ગુલામોનો વેપાર એ કાયદેસર ગુન્હો ગણાવા લાગ્યો. ૧૮૬૧–૬૫માં આંતરીક યુદ્ધ થયું. બન્ને પક્ષે ઘણી જાન હાણી થઇ. ૧૮૬૩માં યુદ્ધ શરૂ હતું ત્યારે જ ગુલામી નાબુદ કરવાના ઠરાવ પર સહીઓ થઇ. થોડા વરસો પછી સ્વતંત્ર નિગ્રોને મત આપવાનો હક મળ્યો. સમસ્ત અમેરીકામાં સાત કરોડ નિગ્રો વસે છે.

આજે અમેરીકામાં નિગ્રો ઘણા ભણી ગણીને આગળ આવ્યા છે. અને તમે તેમને પ્રત્યેક ખાતામાં કામ કરતાં જોશો.

છતાં દક્ષીણ અમેરીકામાં હજી થોડો ઘણો રંગભેદ પ્રવર્તે છે. આ વિભાગ માં પણ નાગરીક હકનો કાયદો ઘડવામાં આવશે જેથી તે વિભાગમાં પણ કાયદેસર રંગભેદને ગુનો ગણાશે.

જોડણી કોશ મોટો

ગુજરાતી ટુ ગુજરાતી ડીકશનરી.

કીમત પા. ૧–૨–૬.

'Indian Opinion'

P. Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ટુંકી વાર્તા

જીવન દીક્ષા

કુ. 'છાયા' (નાઇરોબી)

[નૈરોબીના યુવકોએ સાહિત્યના ક્ષેત્રમાં ઉત્સાહથી ઝંપલાવી પોતાની માતૃ ભાષાનું જ્ઞાન વધારવા એક ઉત્તમ તક ઝડપી છે. "પગદંડી"નો ખાસ અંક ફક્ત સ્થાનીક લેખકો અને સાહિત્યકારોની સામગ્રીથી સુંદર બનાવ્યો છે. એ અંક અમને અવલોકન માટે મળ્યો છે. એમાંથી નિચલી વાર્તા આભાર સાથે ઉતારીએ છીએ. અને "પગદંડી"ના કાર્યકરોને અમારા અભીનંદન.—તંત્રી.]

પ્રશાંત......આવજે... ..ચિરવિદાય......પણ જરૂર મળીશું પ્રશાંત આ જીવનને પેલે પાર...કયારેક જીવનના ઝેરને અમૃત બનાવવા.

હા, મીરાં...આવજે...તારો પ્રશાંત તારો જ છે, તારો જ રહેશે. મીરાં, જરૂર આપણે પાછા મળીશું...પણ...આ ભવમાં પણ મારી જરૂર પડે ત્યારે મને ના ભૂલીશ..."આટલું કહી પ્રશાંતે આંખ લુછી.

મીરાં તેનો પ્રત્યુત્તર આપે તે પહેલાં જ ટ્રેન ઉપડી, પણ મંદ ગતિએ ચાલતી ગાડીએ આંખોથી એકમેકને ઘણુ કહી દીધું. પ્રશાંત ગયો......સદાયને માટે ગયો!

મીરાંનુ હૈયું ખાલી થઇ ગયું. પગ નીચેની જમીન સરકતી લાગી. માથું ભમવા લાગ્યું. હા! હવે એકલતા!... અસહ્ય એકલતા!! શુંન્યતા!!! ઓ પ્રશાંત, તું શા માટે જતો રહ્યો! અહો! શા માટે! મીરાંનું હૈયું રડી ઉઠ્યું... હૈયાના હાહાકારમાં મીરાં શુન્યમનસ્ક બની ગઇ વેદના, કરૂણા ને આંસુ સિવાય હવે તેની પાસે હતું પણ શું?

સર્વ કાંઇ ગુમાવી મીરાં પાછી ફરી. શરીરનું ચેતન હણાઇ ગયું હતું. હઇયાની તમામ લાગણી પર એક પાણો આવી પડ્યો હતો. આદર્શ, ભાવના અને સુખી જીવનની કલ્પના જીવનની વેદિમાં હોમાઇ ગયાં ને મીરાં ઘેર આવી.

ઘર...? કોનું ઘર! તેના ઘરનું—તેના જીવનનું અજવાળું તો જાપ્ત થઇ ગયું. તેનું જીવનધન આજ લુંટાઇ ગયું, છતાં 'ઘર' નામની એક જીવંત એરયામાં મીરાં આવી. શુન્ય મનથી ને શુન્ય ચિત્તથી તે તેનું કામ કરવા લાગી...કરમાવાની તઇયારી કરતાં ફુલદાનીનાં પુષ્પોને મિથ્યા તાજગી આપવા તેણે ટુંપાણી બદલ્યું. આજ તો તેનું જીવનપણ કરમાયુંજ હતું ને! એને હવે કોણ ખીલવી શકશે! "અરે રે! પાંગરતાં પહેલાં જ કરમાઇ ગયું." મીરાંથી રડી દેવાયું.

"મોટીબેન, ભુખ લાગી છે. ખાવા ને આપને!" નાનકડો મહેશ દોડતો આવ્યો. મીરાંએ ન સાંભળ્યું. તેને આજ તેના દુર્ભાગ્ય પર રડવું જ હતું. આજ તેના જીવનનો ભાર અસહ્ય બની ગયો હતો.

મહેશે જોરથી બુમ પાડી. મીરાં પાછી વાસ્તવિક દુનીયામાં આવી પહોંચી. મહેશનો હાથ પકડી તેને રસોડામાં લઇ જઇ ખાવાનું આપ્યું.

"મોટી બેન તમને શું થયું છે!" નાનકડા મહેશે પુછી લીધું.

"કાંઇ નહિ મહેશ, જરા..." મીરાં વધુ ન બોલી શકી.

"મોટીબેન હવે પ્રસાંતભાઇ નહીં આવે? કયાં ગયા? મારા માટે રમકડાં નહીં લાવે?"

"મહેશ ભાઇ, બહાર જા તો. કોણ આવ્યું છે, જો તો," કહી મીરાંએ મહેશને મોકલી દીધો. પોતાના રૂમમાં દોડી...અને ખાટલામાં પડી નિઃસહાય રૂદનથી ઓશીકાં ભીંજવ્યા.

શા માટે તેણે પ્રશાંતને દુર કર્યો! પણ તેને કયાં ખબર હતી કે તેના વગર તે આટલી બધી નિઃસહાય બની જશે!

મીરાંના મનઃ ચક્ષુ સમક્ષ ચિત્રપટની માફક અનેક સ્મરણો આવતાં ગયાં. કોલેજમાં પોતે *M. A.* નો અભ્યાસ કરતી હતી. નાનાલાલનું 'ઇન્દુકુમાર' પુસ્તક વાંચતી હતી. કવિએ લખ્યું હતું, "આત્મા ઓળખે તે વર બીજા બધા પર." શું તેના આત્માએ એવા એક વરને નહોતો ઓળખી લીધો? મીરાંનું હૈયું પ્રશાંત તરફ જાણ્યે અજાણ્યે ખેંચાવા લાગ્યું. પ્રશાંત તેને કેવો ગમતો! તેના આદર્શો, તેની ભાવના અને તેના વિચારોથી પોતે કેવી ખેંચાઇ ગઇ હતી! પણ પ્રશાંત...નામ પ્રમાણે ઠંડો જ હતો..."સારૂં થયું મેં જ તેને ખેંચી લીધો. પાસે...ખુબ...પાસે..."મીરાંથી બોલાઇ જવાયુ...ને પાછો એ પ્રસંગ આંખ સમક્ષ આવી ઉભો રહ્યો......

પિતાની ગંભીર માંદગીના સમયે શુન્યમનસ્ક થઇ તે બેઠી હતી. ભાવિની કોઇ એક અકથ્ય મુંઝવણ તેને સતાવી રહી હતી. અંધકારના ભયંકર ઓળામાં તેનું ભાવી હસી રહ્યું હોય તેમ લાગતું હતું...ને...પ્રશાંત આવ્યો...કેવી મીઠાશથી પૂછ્યું હતું "મીરાંબેન, શું થયું છે?" ને એટલું 'અટલું' મુઝાતું હૈયું એ મીઠાશને કેવું પરવશ બની ગયું? હૈયાનો ઉભરો ઠાલવી તો દીધો, પણ સાથે મનમાં કેમ એમ જ થયું હતું કે એ ઉભરાનો ભાર લેનાર કોઇ સમભાગી બનતું જાય છે.

ને પ્રશાંતે લાયબ્રેરીમાં સાથે વાંચવાનું કેવું નક્કી કર્યું હતું! દુઃખમાં તે સમભાગી બન્યો. મુંઝાતા હૈયાનો તે સાથી બન્યો ને જાણ્યે અજાણ્યે હૈયું તેની તરફ ઢળી પડ્યું. પ્રશાંતે કેવા લાગણી ભર્યા હૃદયથી ભાંગેલા હૈયાને ઉચકી લીધું હતું!

પણ હાય કમભાગ્ય! આજ એ પ્રેમાળ વ્હાલસોયો પ્રશાંત કયાં!... પાસે છતાં કેટલો દુર! બે વચ્ચેનું અંતર...!!

* *

"બેટા! હવે મારા જીવનનો ભરોસો નથી. કુટુંબમાં તું સૌથી મોટી છે. તારી જવાબદારી તું સમજતી આવી છો. પણ બેટા આટલું જ અંતિમ સમયે કહું છું તારી મા ને તારાં ભાઇ બેનોને સંભાળજે. મીલકતમાં માન, કે પુંજીમાં માન, બેટા, મેં તને વિદ્યાધન આપ્યું છે. હવે તેનો ઉપયોગ તારી મા, તારાં ભાઇ બેન માટે કરવાનો છે."

'બાપુજી! આ શું બોલો તથા છો! મારા જીવનના ભોગે પણ હું તેમનું પોષણ કરીશ. બાપુજી, તમે શાંતી રાખો. મીરાં તમારી જીવનભરની ઋણી છે ને તેનું ઋણ અદા કરવા તે બંધાયેલી છે."

ને અપૂર્વ શાંતી સહિત પિતાજીએ હમેશાંને માટે આંખ બંધ કરી દીધી!

* *

"મીરાં! તું આ શું કહે છે! શું તારી મા, તારાં ભાઇબેનો મારાં કાંઇ જ નથી! મીરાં, તેઓની જવાબદારી આપણે બંને..."

"નહિ પ્રશાંત; એ ન જ બની શકે. તું જ કહે પ્રશાંત, કુટુંબની સેવામાં—જવાબદારીમાં હું તારૂં શું કરી શકીશ? પ્રશાંત યાદ કર...એ સોનેરી સ્વપ્નો જે આપણે દરિયા કિનારે બેસીને ઘડયાં હતાં. ભાવનાને આદર્શને વણી લેતા વિચારોથી આપણે આપણું ઉભયનું જીવન વણી લીધું હતું. એ પ્રશાંત! જીવનની દરેક ક્ષેત્રે પ્રગતિ કરવા તું ઇચ્છે છે...તેમાં સાથે [illegible] ભરવાની મેં તારી સમક્ષ પ્રતિજ્ઞા કરી હતી... પણ આજ..."

"મીરાં માંદી ન થા. જ્યાં તું ને હું છીએ ત્યાં આશા, આનંદ, પ્રગતિ, ભાવના, આદર્શ બધું જ છે."

"ના પ્રશાંત...આજ મીરાં તરફની તારી લાગણી—તેના પરત્વે હમદર્દી તને તેની ખુબ સમીપ ખેંચી રહી છે પણ ઘડીભર વિચાર કર પ્રશાંત...તારી ભાવના—આદર્શને પુર્ણ કરવા...તારા ઉલ્લાસ ભર્યા હૈયામાં આનંદની ભરતી કરવા હું કદાચ અયોગ્ય બની જાઉં તો તને આજ મારા તરફની લાગણી આટલી બધી તીવ્ર નહીં રહે. પ્રશાંત વિકટ પરિસ્થિતિ માનવીને અસહાય બનાવી દે છે...તું ને હું એકમેકના હોવા છતાં પણ જ્યારે એ સોણલાં માત્ર સ્વપ્નવત્ રહેશે તો ઓ પ્રશાંત, મને ભય છે આજ તારા ને મારા હૈયામાં પ્રગટેલો પુણ્ય પવિત્ર પ્રેમ નષ્ટ બની માત્ર સાંસારિક પ્રેમમાં પરિણમશે."

"પણ મીરાં, આટલો જીવનનો ભાર તું એકલી કેવી રીતે સહન કરીશ?"

"કરીશ, કરી શકીશ, પ્રશાંત! એ ભારને હળવો કરનાર મારો હૈયાનો દેવ સદાય મારી પાસે રહેશે... પુણ્ય—પવિત્ર પ્રેમની જ્યોત સદાય મારા માર્ગને પ્રકાશ આપશે. પ્રશાંત, મારા ઉદાત—ભવ્ય પ્રેમને તું તરછોડે તે વધુ ઉન્નત બને...ભવ્ય બને એજ મારા જીવનનું હવે એક માત્ર સ્વપ્ન છે. પ્રશાંત, તું મને ભુલી જા.—તું જા; મારાથી દુર દુર તારી મીરાં તને વહાલી હોય તો......"

ને પ્રશાંત ગયો...દુર દુર દરિયા પાર ને માત્ર બે હૃદય વચ્ચે આવ્યો અગાધ મહાસાગર...મ હા સા ગ ર ને જોડતા બે કિનારા પણ કેટલા દુર સદુર...મીરાંનું હૈયું ભાંગી ગયું. પણ ભાંગેલા હૈયે પ્રેમની જ્વલંત જ્યોત પ્રગટતી રાખી તેણે કર્તવ્યના માર્ગે પ્રયાણ કર્યું. સાથી વિહિન એકલી ને અટુલી બનીને...છતાં કયારેક પ્રશાંતનો દુર દુરથી સાદ સંભળાતો પણ એ સાદનો પડઘો જ માત્ર તેના હૈયામાં અથડાઇ પાછો જતો રહેતો.

દશ દશ વરસ પસાર થઇ ગયાં. પ્રશાંતના પત્રો આવતા. મીરાં જવાબ લખતી...પણ સમયના મહાસાગરમાં એ પ્રવૃત્તિ પણ ધીમે ધીમે વિલીન થવા લાગી. મહેશ મોટો થઇ ગયો. નીલુ ને ગીતા પણ પરણી ગયાં...ને મીરાં હજી એ જ પ્રવાહમાં તણાતી હતી.

* *

"મોટીબેન, મારે એક વાત કરવી છે." એક દિવસ મીરાં વાંચતી હતી ત્યાં સહસા મહેશે કહ્યું.

"શું છે મહેશ, કહેતાં કેમ અચકાય છે."

"શું કહું મોટીબેન! પણ કહ્યા વગર છુટકો નથી. બેન તમારૂં જીવન

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

નીચોવી તમે મને માણસ બનાવ્યો છે. તમારો કેટલો ઋણી છું!"

"ગાંડા રે ગાંડા! તું હજી આવો જ રહ્યો પણ કહે તો ખરો શું છે?"

"બેન, મીનાક્ષીને હું ચાહું છું. તેના વગર મારૂં જીવન અપૂર્ણ જ છે. તેના પિતાની ઇચ્છા છે કે હું તેમની મીલમાં જોડાઇ જાઉં. મોટી બેન, રજા આપો તો હું કલકત્તા જાઉં."

મીરાંને વજ્રપાત થયો. આ મહેશ! જેને પોતાના બાળક જેમ ઉછેર્યો તે ઘરજમાઈ બનવાની વાત કરે છે! પણ તે જાણતી હતી, તેને પાછો વાળવો મુશ્કેલ હતો.

ને મહેશ જતો રહ્યો... જીવનનાં સુખ, સમૃદ્ધિ ને વૈભવ પાછળ તણાયો...

મીરાં એકલી પડી. વૃદ્ધ મા પાસે તે બેઠી હતી. પણ આજ તેનું મગજ ખુબ ભારે હતું. કોણ જાણે કેમ પ્રશાંતની યાદ તેને ખુબ જ આવતી હતી. કોઇક અદમ્ય ઝંખના તેની પાસે દોડી રહી હતી... તે વિહ્વળ બની... શું પ્રશાંત માંદો હશે!

ત્યાં તો કોઇકે બારણું ખખડાવ્યું... મીરાં ઉઠી. તે પોસ્ટમેન હતો. પરિચિત હસ્તાક્ષરોવાળું કવર તેના હાથમાં આવ્યું... શંકા આશંકાની મંગલ અમંગલ ભાવનાથી તેણે પત્ર ખોલ્યો. તે ત્યાંજ બેસી ગઇ. પ્રશાંતનો પત્ર હતો... કેટલી વ્યથા અને વેદના ભરી હતી!! ગંભીર માંદગીમાંથી ઉઠી તેણે પત્ર લખ્યો હતો,—પણ તેણે લખ્યું હતું, "મીરાં, હવે જીવનનો શું ભરોસો?—"

મીરાંના હૈયામાં હાહાકાર મચી ગયો. પણ તે ક્યાં દોડી શકે તેમ હતી! કર્તવ્યની દિવાલોએ તેના માર્ગને રોકી લીધો હતી. છતાં તેણે ખુબ આશ્વાસન આપવો પત્ર લખ્યો.

દિવસો પસાર થયા. વૃદ્ધ માતાની સેવા કરતાં કરતાં મીરાં પ્રશાંતની યાદમાં બહાવરી બની ગઇ હતી. અમંગલ ભાવનાથી તેનું હૈયું રડી રહ્યું હતું.

ને એ કારમો દિવસ આવ્યો. પ્રશાંતના રોગે ઉથલો માર્યો. મીરાંને ભવગંગાને પાર મળવાનું કહી તેણે ચીર વિદાય લીધી. પ્રશાંતના મિત્રનો એ પત્ર હતો...

મીરાં રડી–ખુબ રડી પણ આંસુના એ મહાસાગરમાં એ પોતાની વેદના વ્યથાને ના ડુબાડી શકી.—તેનું હૈયું ભાંગીને ભૂકો થઇ ગયું... માએ પૂછયું "મીરાં તને શું થઇ ગયું છે?" ફીકકું હાસ્ય હસતી મીરાંએ કહ્યું, "મા તું છો ત્યાં સુધી મને શું થવાનું છે!"

પણ માનવી પોતાની જાતને ક્યાં સુધી ઉતરી શકે! મીરાંનું મન સંસાર તરફથી ઉતરી ગયું...તેનો આનંદ સૂકાઇ ગયો. તેનું હાસ્ય ઉડી ગયું. તેની થનગનતી યુવાની અકાળે વૃદ્ધત્વ પામી. તેનું સૌંદર્ય કરમાયું. તેનું જીવન ખાલી થઇ ગયું...

પણ કાળને તેની ક્યાં પડી હતી! હારતી થાકતી મીરાં કમાતી, માનું પોષણ કરતી તે વિધિને ન ગમ્યું હોય તેમ તેની નાની બેન વિધવા બની ને ત્રણ બાળકો લઇ તે પાછી મા પાસે આવી.

મીરાં થાકી હતી, હીંમત હારી હતી, જીવવાની કોઇ મનીષા ન હતી, પણ ભાંગેલું હૈયું અન્યના ભાંગેલા હૈયાની મુંઝવણ વધુ સમજી શકે ને? મીરાંએ માની દારૂણ વેદના જોઇ બેન નું કરમાયેલું જીવન જોયું ને ફરી જીવન સાથે લડી લેવાનું નક્કી કર્યું...... નિશ્ચય કર્યો

*   *

આજ મીરાં દરિયાપાર જતી હતી. પણ તેનો પ્રશાંત ત્યાં ન હતો. મીરાં જતી હતી માત્ર કુટુંબના નિર્વાહ અર્થે. વધુ કમાવા... માએ હૈયાફાટ રૂદન કરી વિદાય આપી.—

સ્ટીમરની ડેક પર મીરાં ઉભી હતી... પુનમનો ચાંદ ખીલ્યો હતો. સાગરનાં મોજાં ધમપછાડા કરી ચાંદ ને પકડવાનો મિથ્યા પ્રયત્ન કરી રહ્યાં હતાં. ઉંચાં થતાં ને પાછાં પડતાં પણ અવિરત પ્રયત્ન કરી રહ્યાં હતાં. મીરાંને થયું: સાગર ને શશીનું અલૌકિક આકર્ષણ કેટલું ભવ્ય છે! દુર છતાં પાસે... પાસે... પાસે છતા દુર...

પ્રશાંત દુર હતો, છતાં તેના હૈયા માં તેણે હવો કબજો જમાવી દીધો હતો...! શું તે પ્રશાંતને જ લઇને આજ પરભૂમિમાં નહોતી જતી! જીવનનું સર્વકાંઇ ગુમાવી માત્ર હૈયા ના ધનને લઇને તે આજ ક્યાં જતી હતી! દુર...દુર,—સ્વજનો અને પ્રિયજનોથી દુર...છતાં તેમને માટે, તેમનાં સુખશાંતિ માટે, જીવનની મહાન વેદિમાં મીરાંએ ઝંપલાવ્યું હતું–જીવન ની અપુર્વ દીક્ષા લઇ તે કર્તવ્યના પંથ પર વિચરી રહી હતી...

ફીલ્મ સ્ટાર ડોન મરે હિંસક ભાગ ભજવવાનીના પાડે છે

(પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)

ગુણ ઉકેલેલા સવાલો છે, અને એનો ઉકેલ કરવો સહેલો પણ નથી. તે છતાં મેં આ શાંતી અને અહીંસાનો માર્ગ સ્વિકાર્યો છે, એટલા માટે નહીં કે, હું માનું છું કે બધા સવાલોનો ઉકેલ આમાજ છે, પણ એટલા માટે કે જો આપણે દુનીયાના સવાલોનો કોઇ પણ જાતનો ઉકેલ કરવો હોય તો, ઇશુ ખ્રીસ્તના પ્રેમ અને શાંતીના સંદેશા દ્વારાજ તે થશે."

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઇ છે

આગ   અકસ્માત   તથા દરીયાઇ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાનું
કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોકસ નંબર ૪૭૬ — ડરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

—નાણા વિષયક વાતો વિચારવા કોમનવેલ્થના નાણાં પ્રધાનો સપ્ટેમ્બર માં ઓટાવા ખાતે મળનાર છે. આવી બેઠકનું સુચન કેનેડાના વડા પ્રધાન ડીફનબેકરે કર્યું હતું.

—યુગાન્ડામાં આવતા વરસથી એક બધી જાતીની ભેગી શાળા ઉઘાડવામાં આવશે.

—પશ્ચીમ પાકીસ્તાનમાં ભૂખણીજ સંશોધન કરનારાઓએ લોઢુ, તાંબુ અને સોનાનો મોટો જથ્થો ભૂમીમાં પડયો હોવાનું જાહેર કર્યું છે.

—યુનેસ્કોના કાર્યક્રમમાં આંધળાઓ માટે બાગ બનાવવાનો કાર્યક્રમ પણ છે. આ કાર્યક્રમને અનુસારે કેટલાક દેશોમાં બાગો કરવામાં આવ્યા છે હમણા કેનેડામાં એવો એક બાગ કરવામાં આવે છે. બાગની રચના એવી કરાશે કે આંધળાઓ પોતાની મેળે તેમાં ફરશે. અને ઝાડો પાસે લખેલા નામો અંધ લીપીમાં હશે. જેથી આંધળાઓ ઝાડને સ્પર્શ કરી તેનું જ્ઞાન મેળવશે અને પછી લીપીને સ્પર્શી તે ઝાડનું નામ જાણશે.

—મધ્યસ્થ સરકારના નોકરોનું પગારનું ધોરણ નક્કી કરવા વડી સરકારે વેતન પંચની નીમણુક કરી છે.

—અનાજના ભાવો અંકુશમાં રહે એટલા માટે સરકાર ખેડુતો પાસેથી અમુક ટકા અનાજ ફરજીયાત વેચાતું લઇ, જથો રાખશે, અને પછી વહેંચણી કરશે.

—અમદાવાદની મ્યુનીસીપલ કોરપોરેશને ગોહત્યા પર પ્રતિબંધ મુકયો છે.

—મદ્રાસની સરકાર બે મહિનામાં રાજ્યમાં આંતર વહીવટમાં અંગ્રેજીને બદલે તામીલનો ઉપયોગ કરશે.

—મુંબઇ રાજ્યે દુમારશાહી વધારનારા નોકરો સામે કડક પગલાં લેવાનો નિર્ણય કર્યો છે.

—અતિવૃષ્ટિને પરિણામે બિહારની નદીઓમાં રેલ આવી છે, અને કોશી નદીમાં તો એટલી મોટી રેલ આવી છે કે ત્રણસો ગામડાંને રેલનાં પાણી ઘેરી વળ્યાં છે, તેમજ, ૫૭૦૦ એકર જમીનમાં પાકનો સંપુર્ણ નાશ થયો છે.

—કેન્દ્ર સરકાર અંગ્રેજીમાંથી હીંદીમાં વહીવટ તંત્રનો ફેરફાર કરવા એક સમિતિની નીમણુક કરશે.

વિનોદ

પિતા—મુકુંદ યાદ રાખજે કે કાલે તું જે ખરાબ શબ્દ બોલ્યો હતો તે ફરી ન બોલવા માટે બાપુ આજે તેને ૭ પેની આપે છે.

મુકુંદ—બાપુ આજે હું એક વધુ ખરાબ શબ્દ ૨/૬ની કીમતનો શિખ્યો છું.

ભુતળપર પેટ્રોલના ભાવો

("પેટ્રોલીયમ પ્રેસ સર્વીસ"ના જુન અંક મુજબ)

ન્યુયોર્ક	૨	૯
સાન ફ્રાન્સીસ્કો	૨	$૯\frac{૧}{૨}$
કેપટાઉન	૨	$૧૦\frac{૧}{૨}$
મેલબોર્ન	૨	$૧૧\frac{૧}{૨}$
ટોરન્ટો	૩	$૧\frac{૧}{૨}$
વેલીંગ્ટન (ન્યુઝીલેન્ડ)	૩	૪
ઝુરીચ	૩	$૭\frac{૧}{૨}$
સીંગાપોર	૩	$૭\frac{૧}{૨}$
મુંબઇ	૩	$૧૧\frac{૧}{૪}$
ધી હેગ	૪	$૦\frac{૩}{૪}$
સ્ટોકહોલ્મ	૪	૧
બ્રસેલ્સ	૪	$૩\frac{૧}{૨}$
લંડન	૪	૪
કોપન હેગન	૪	૫
અલજીયર્સ	૪	$૮\frac{૧}{૨}$
રીઓ ડી જનરીઓ	૪	$૮\frac{૧}{૨}$
હામ્બર્ગ	૪	$૧૦\frac{૩}{૪}$
લીસ્બન	૫	૮
પારીસ	૮	૧

સામાજીક ખબરો

મરણ

જોહાનીસબર્ગના શ્રી લલ્લુભાઇ પ્રભુંદાસ મોદીના ૨૩ વર્ષના યુવાન પુત્ર જયંતિલાલનું શુક્રવાર, તા. ૧૯–૭–૫૭ ના રોજ અકાળ અવસાન થયું છે. સદ્ગત જયંતિલાલે વીટવોટર્સ રેન્ડ

સ્વ. જયંતિલાલ લલ્લુભાઇ મોદી જન્મ ૧૦–૧૨–૪૪. મરણ ૧૯–૭–૫૭.

યુનીવર્સીટીમાં બી. કોમ સુધીનો અભ્યાસ કર્યો હતો. તેઓ ખુબજ માયાળુ અને કાર્યદક્ષ હતા. એમના મૃતદેહને ક્રીમીટારીયમમાં અગ્નિ સંસ્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. આ પ્રસંગે અનેક પ્રતિષ્ઠિત સજ્જનો અને સન્નારીઓએ સદ્ગતના આત્માને ભાવ ભીની અંજલી અર્પણ કરી હતી.

—o—

ભેટ

હરીલાલ છોટેલાલ એન્ડ કુંપની (ડરબન) તરફથી જૈન સંવત્સરી પુર્ણ થઇ તે નિમીત્તે 'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન' ને પા. ૩–૩–૦ ભેટ મોકલી છે જે આભાર સાથે સ્વીકારીએ છીએ.

ડર્બુમોરા (કેપ) શી. ૧૦–૦, ગોવીંદ નિછા (ડરબન) ૧–૦–૦, એસ. બી. મોદી (જોહાનીસબર્ગ) પા. ૧–૧–૦.

—o—

આભાર

શ્રી લલ્લુભાઇ મોદી તથા તેમના કુટુંબને, સદ્ગતના અવસાનથી જે અનિવાર્ય ખોટ પડી છે તે માટે સમાં-સ્નેહિઓ અને મિત્રો તરફથી તેમને દિલસોજી પાઠવતા અનેક સંદેશાઓ મળ્યા છે, તે બધાંનો આ પત્રદ્વારા હાર્દીક આભાર તેઓ માને છે. સદ્ગતના પુણ્યાર્થે શ્રી લલ્લુભાઇએ જુદી જુદી અનેક સંસ્થાઓને દાન અર્પણ કર્યું હતું.

રજકણ

જ્યાં સુધી મારી પાસે વધારેપડતું ખાવાનું છે અને બીજા કોઇક પાસે જરાયે નથી, જ્યાં સુધી મારી પાસે બે વસ્ત્ર છે ને બીજા કોઇક પાસે એક નથી, ત્યાં સુધી એક નિરંતર ચાલી રહેલા પાપમાં હું ભાગીદાર છું.

—ટોલ્સટોય.

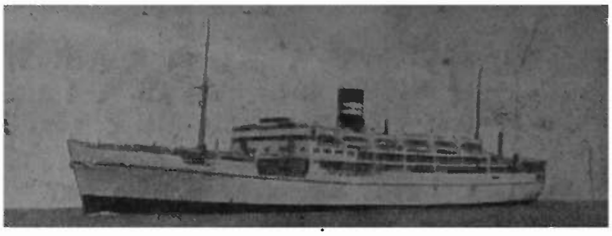

બ્રીટીશ ઇન્ડિઆ સ્ટીમ નેવીગેશન કું. લીમીટેડ

સ્ટી કંપાલા ૧લી અકટોબરના આવશે અને ૬ઠી અકટોબર ઉપડશે.

પેસેન્જરોએ શીતળા માટે વેકસીનેશન, કોલેરા અને યેલોફીવરનાં ઈનોક્યુલેશનો ફરજીયાત કરાવેલાં હોવાંજોઈએ. અને તે અંગેનું સર્ટીફીકેટ તેમની નજીકના ડીસ્ટ્રીક સર્જન પાસેથીમેળવેલું હોવું જોઇશે, આ ઇનોક્યુલેશન અને સર્ટીફીકેટ સામાન્ય ડોકટરો તરફનાં સ્વીકારાતાં નથી.

ભાડું: ડરબનથી મુંબઇ

પહેલો વર્ગ સીંગલ ખોરાક સિવાય પા. ૯૨—૦—૦
બીજો " " " " " ૬૦—૦—૦
ત્રીજો કલાસ-ડેક " " " " ૩૧—૧૦ ૦
નોન-વેજીટેરીયન વીશી સ્પેશીયલ પા. ૧૧—૧૦-૦
સાધારણ પા. ૪—૧૮—૦
વેજીટેરીયન વીશી પા. ૧૦–૩–૦, સાધારણ ૪—૬–૦

પહેલા, બીજા અને ત્રીજા વર્ગની બુકીંગ અમારી સાથે પત્ર વ્યવહાર અગર ટેલીગ્રાફથી કરી શકાશે.

વિશેષ માહિતિ માટે મળો યા લખો:

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.
390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add. "KARAMAT."

શુકા મરચા

પાંચ રતલનું પડીકું શી. ૮–૩ માં ટપાલ ખરચ સાથે.

૩૫ રતલની બેગ શી. ૪૧–૦ માં યુનીયનના સ્ટેશનની રેલ ફ્રી સાથે.

MAARMANS PTY LTD.
Director A. K. Hassan.
Box 26, Phone 128.
Brits Transvaal.

બેનોને વાંચવા માટે

ડરબનની ગુજરાતી મહિલા મંડળે પોતાના "રૌપ્ય મહોત્સવ" પ્રસંગે સવાસો પાનાનો દળદાર અને સચિત્ર અંક બહાર પાડયો હતો. જેમાં રસીક વાર્તાઓ અને વિવિધ લેખોનો સુંદર સંગ્રહ છે. તે આ ઓફીસમાંથી શી. ૨–૬માં મેળવી શકાશે.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

Jethalal's Mithai House

and

Vegetarian Caffetaria

86 Queen Street, Durban.

Telephone : 27780 — P. O. Box 2043.

Tel. Address: "SWEETMEATS"

અમારે ત્યાંથી બધી જાતની ચોખ્ખા ઘીની બનાવેલી શુદ્ધ મીઠાઈ મળી શકશે.

* * * *

આખો દિવસ વેજીટેરીઅન ભોજન મળી શકશે.

* * * *

લગ્ન પ્રસંગે તેમજ પાર્ટીઓ માટે જમણની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

* * * *

હોલ શુભ પ્રસંગે ભાડે મળી શકશે.

* * * *

બોર્ડીંગ અને લોજીંગની સગવડ

કાયમી બોર્ડરોને ખાસ પસંદગી આપવામાં આવશે. વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકોને વધુ પસંદગી આપવામાં આવશે. હાલમાં તો માત્ર પુરૂષ વર્ગનેજ લેવામા આવશે. ઓરડાઓમાં નવું અને આધુનિક ઢબનું ફરનીચર રાખવામાં આવેલું છે. દેશમાં જતાં અગર તો દેશમાંથી આવતા ઉતારૂઓ માટે કુટુમ્બને રહેવા માટે રહેવાની તેમજ ખાવાની સગવડ કરી આપવામાં આવશે.

* * * *

અમે દેશી સેવરધની સોપારી સેકેલી, અને કાચી તેમજ ધાણાની દાળ, ખારેક, પિસ્તા, અને ચારોલી, વિગેરે રાખીએ છીએ.

* * * *

ઘરનું આંથેલું અથાણું અને સારી જાતના પાપડ હંમેશાં તઈયાર હોય છે.

* * * *

ઓર્ડરથી શિખંડ અને દુધપાક બનાવી આપવામાં આવશે.

પ્રાઈસ લીસ્ટ માટે લખો.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing Press, (Phoenix) Private Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor